

Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2022¹

Senad Jušić²

V prispevku so prikazani podatki o kriminaliteti, ki jo je v letu 2022 obravnavala slovenska policija, pa tudi dejavniki, ki so vplivali na njeno delo. Statistični podatki zajemajo samo policiji znana, torej prijavljena in odkrita kazniva dejanja. Prednostne naloge policije so opredeljene v srednjeročnem načrtu razvoja in dela policije 2018–2022, letnem načrtu dela policije za leto 2022 in drugih strateških dokumentih. Predvsem je bilo to preprečevanje nasilja v družini, femicida ter nasilja med vrstniki. Na področju gospodarske kriminalitete je bilo v ospredju preiskovanje korupcijskih kaznivih dejanj, pri čemer ima pomembno vlogo Nacionalni preiskovalni urad. Med prednostnimi nalogami sta bili tudi ustrezno upravljanje nedovoljenih migracij ter zakonito in strokovno izvajanje policijskih pooblastil ob spoštovanju človekovih pravic in dostojanstva. V letu 2022 je policija obravnavala 49.836 kaznivih dejanj, za katera je vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe, kar je nekoliko več kot v preteklem letu, ki je sicer bilo svojevrstno zaradi koronavirusne bolezni 19 (covid 19), kljub temu pa je bilo število obravnavanih kaznivih dejanj v letu 2022 še vedno pod desetletnim povprečjem. S tem se nadaljuje dolgoletno upadanje števila obravnavanih kaznivih dejanj, ki se je začelo leta 2014. Preiskanost kaznivih dejanj, ki je od leta 2018 v porastu in je bila leta 2021 celo 54,6 %, je v letu 2022 nekoliko upadla na 53,6 %. Trend spreminjanja deleža kaznivih dejanj, ki jih je policija odkrila z lastno dejavnostjo, še naprej narašča in je bil v letu 2022 kar 22,6 %, kar je najvišji delež v zadnjem desetletju. Struktura kriminalitete oziroma deležev posameznih oblik kriminalitete je razmeroma utrjena s posameznimi odstopanji in nihanji v medsebojni primerjavi po posameznih letih. Splošna kriminaliteta tako tradicionalno obsega največji delež v letu 2022, ko je bil ta 84,4 % vseh kaznivih dejanj, preostalih 15,5 % kaznivih dejanj pa zajema gospodarska kriminaliteta. Organizirane kriminalitete je le 1 % od celotne kriminalitete. Kaznivih dejanj, ki so jih storili mladoletni storilci, je 2,4 % vseh kaznivih dejanj. Vstop Republike Hrvaške v schengensko območje bo zelo verjetno vplival na dinamiko in pojavne oblike kriminalitete. Slovenska policija vseskozi spremlja in analizira razmere na meji s Hrvaško – pa tudi širše, razmere na območju Zahodnega Balkana, ki neposredno vplivajo na razmere na meji. Vsi ukrepi policije so bili in bodo tudi po vstopu Hrvaške v schengensko območje prilagojeni varnostnim razmeram s ciljem zagotavljanja varnosti Slovenije in preprečevanja nezakonitih migracij, vključno z ukrepi, ki jih dopuščajo schengenska pravila.

Ključne besede: kriminaliteta, kazniva dejanja, preiskanost, Slovenija, kriminalistična policija

UDK: 343.3/.7(497.4)“2022“

1 Metodološka pojasnila

V članku so predstavljeni in komentirani statistični podatki o kriminaliteti v Republiki Sloveniji za leto 2022. Navedeni statistični podatki so bili večinoma pridobljeni iz aplikacije Statistika, dinamična poročila, letna poročila – nova metodologija (v nadaljevanju aplikacija statistika). Pri statističnih podatkih, ki niso bili pridobljeni iz aplikacije statistika, so navedeni viri in datumi pridobitve.

Posamezne tabele in grafi, pri katerih so potrebna posebna metodološka pojasnila, so označeni z zvezdico, pojasnila

¹ Pri pripravi gradiva so sodelovali vodje sektorjev, centrov in oddelkov ter drugi zaposleni v Upravi kriminalistične policije Generalne policijske uprave in Službi generalnega direktorja policije na Generalni policijski upravi.

² Mag. Senad Jušić, Generalni direktor policije, Generalna policijska uprava, Policija, Slovenija. E-pošta: senad.jusic@policija.si

pa so navedena pod njimi. Oznaka »0« v tabelah pomeni, da pojav ni bil evidentiran, oznaka »-« pa pomeni, da pojava ni več mogoče evidentirati ali se ni evidentiral (zakonske spremembe ali sprememba metodologije evidentiranja) ali pa izračun ni smiseln (na primer pri deležu preiskanosti, če v obravnavanem letu ni bilo obravnavano nobeno kaznivo dejanje). V oklepajih so podatki za pretekla leta, pojasnila, viri in podobno. Podatki, izraženi v odstotkih, so navedeni na eno decimalno mesto natančno.

Podatki v tem članku, ki se nanašajo na prejšnja leta, se lahko razlikujejo od istovrstnih podatkov, navedenih v prejšnjih letnih poročilih o delu policije in člankih o kriminaliteti v Sloveniji. Policija statističnih zbirk podatkov za letno poročilo ne »zamrzuje« več, ampak so vsi statistični podatki za vsa leta zajeti na določeni dan; za letno poročilo za leto 2022 so bili vsem enotam dostopni 13. februarja 2023. To pomeni, da so za statistične podatke iz preteklih let upoštevani vsi popravki in morebitni poznejši vnosi. Statistični podatki zato

niso več časovno primerljivi, zlasti proti koncu opazovanega večletnega obdobja. Med vzroki za neprimerljivost statističnih podatkov so tudi spremembe zakonodaje (na primer pri številu kaznivih dejanj je to sprememba Kazenskega zakonika).

Statistični podatki se praviloma prikazujejo v daljšem obdobju (pet- ali desetletnem). Dveletnih primerjav (povečanj ali zmanjšanj) policija ne navaja, razen indeksa porabe proračunskih sredstev. Nekateri podatki so sicer še prikazani za krajše obdobje:

- ker se evidentirajo šele krajši čas,
- zaradi pogostih zakonskih sprememb v zadnjih letih (na primer spremembe Zakona o prekrških) in
- zaradi ročnega zbiranja podatkov.

Poudarek je namenjen spreminjanju pogostosti obravnavanih varnostnih dogodkov v daljšem obdobju (trend). Statistični podatki o kriminaliteti so prikazani po datumu prvega zaključnega dokumenta (kazenska ovadba ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe).³ Statistično so prikazana obravnavana kazniva dejanja, razen kaznivih dejanj s področja cestnega prometa.⁴ Statistični podatki ne vsebujejo dogodkov z znaki kaznivih dejanj, ki so jih povzročili otroci. Število kaznivih dejanj, ki se preganjajo na predlog in pri katerih je oškodovanec že ob podaji ovadbe odstopil od pregona (pisna izjava o umiku ali izjava o umiku predloga za pregon), so prikazana v posebni tabeli, niso pa všteta v skupno število obravnavanih kaznivih dejanj.

V okviru obravnavane kriminalitete so prikazana kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v njeno dopolnitev. Preiskana kazniva dejanja so tista, pri katerih je bil osumljenec znan že ob prijavi ali odkritju kaznivega dejanja ali pa ga je policija odkrila pozneje.

Za opredelitev kaznivih dejanj, ki so posledica organizirane kriminalne dejavnosti, morajo biti izpolnjena štiri obvezna merila in najmanj dve od sedmih spremenljivih (izbirnih) meril. Obvezna merila so obstoj skupine vsaj treh ljudi, delovanje v daljšem obdobju, pridobivanje premoženjske koristi in/ali družbene moči ter izvajanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Spremenljiva merila so uporaba nasilja in/ali korupcije, delovanje na mednarodni ravni, sodelovanje pri pranju denarja, notranja pravila ravnanja ter delitev vlog in nalog

³ Datum prvega zaključnega dokumenta ne določa vsebine. Pri posameznem kaznivem dejanju je vedno prikazana zadnja vrednost spremenljivk ob zajemu statističnih podatkov iz evidence kaznivih dejanj.

⁴ Statistični podatki o kaznivih dejanjih s področja cestnega prometa tudi za področje zagotavljanja varnosti cestnega prometa niso prikazani.

med člani skupine, podjetniški način delovanja ter vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko.

V članku so navedeni statistični podatki o številu dejanskih – in ne statističnih – oseb. To pomeni, da je posamezna oseba v posameznem obdobju (letu) lahko osumljena enega ali več kaznivih dejanj, je oškodovana v enem ali več kaznivih dejanjih. Zoper osebo se lahko hkrati izvaja eden ali več prikritih preiskovalnih ukrepov. Zato se v prilogi 1 s statističnimi podatki v tabeli Prikriti preiskovalni ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj število teh oseb ne seštevava. Zoper eno osebo je namreč lahko odrejenih več prikritih ukrepov, prav tako je lahko posamezni prikriti ukrep odrejen zoper več oseb.

Policija je število prikritih preiskovalnih ukrepov do leta 2019 prikazovala kot število pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju (149.b člen Zakona o kazenskem postopku) in število drugih prikritih preiskovalnih ukrepov (149.a člen, prvi odstavek 150. člena ter 151., 155. in 155.a člen Zakona o kazenskem postopku), od leta 2019 pa tudi kot število pridobitev podatkov o zavarovanju prometnih podatkov v zvezi s komunikacijo (149.c člen Zakona o kazenskem postopku) in število pridobitev podatkov o vlogah, depozitih, stanju in prometu na računu (156. člen Zakona o kazenskem postopku) (»Zakon o kazenskem postopku (ZKP-UPB8)«, 2012; »Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-O)«, 2020). Statistični podatki so tako povzeti iz dveh različnih zbirk podatkov. Ena obsega ukrepe 149.b, 149.c in 156. člena Zakona o kazenskem postopku, podatke o preostalih ukrepih (149.a člen, prvi odstavek 150. člena ter 151., 155. in 155.a člen Zakona o kazenskem postopku) zbira Sektor za posebne naloge Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi.

Območni geografski prikazi so bili izdelani s programom Visual Studio. Uporabljena je bila metoda klasifikacije z enakim intervalom (angl. *Equal Interval*), pri kateri se razredi določijo samodejno glede na najnižjo in najvišjo vrednost. Podatki policije so bili kombinirani z zunanji viri, in sicer s podatki:

– centralnega registra prebivalstva na dan 20. januarja 2023 – upoštevani so vsi rezidenti s prijavljenim prebivališčem v Sloveniji (teh je 2.158.754) – ki so na območje policijskih uprav umeščeni na podlagi lokacije bivanja;

– Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) iz januarja 2023 (207.690 aktivnih pravnih subjektov) (Ajpes, 2023), ki so na območje policijskih uprav umeščeni na podlagi lokacije sedeža podjetja;

– Ministrstva za infrastrukturo Republike Slovenije, Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo – dolžine državnih cest in e-cest po občinah in regijah od leta 2002 (Odprti podatki Slovenije, 2023).

Statistični podatki zajemajo samo kazniva dejanja, za katera je policija izvedela bodisi iz prijave bodisi z lastno dejavnostjo na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kriminalitete. Del kaznivih dejanj ostaja policiji neznan, zaradi česar govorimo o tako imenovanem temnem polju kriminalitete. Poleg kriminogenih dejavnikov na število kaznivih dejanj vpliva še veliko drugih dejavnikov od učinkovitosti policije in drugih organov pri odkrivanju kriminalitete, prednostnih nalog dela, pripravljenosti žrtev in oškodovancev za prijavo kaznivih dejanj do sprememb v kazenski materialni in procesni zakonodaji ter številni drugi (Antolovič, 2022; Ferme in Kebe, 2012; Japelj, 2017, 2018; Kolenc idr., 2013, 2014; Lindav, 2019; Lukan, 2007, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010; Urbas, 2020, 2021). Statističnih podatkov, objavljenih v tem članku in letnem poročilu policije, ni mogoče primerjati s statističnimi podatki v mednarodnem prostoru, saj so med državami velike razlike tako na področju kazenske zakonodaje kot na področju pravil statističnega evidentiranja in prikazovanja statističnih podatkov (Clarke, 2013). Bolj kakor neposredni statistični podatki so tako primerljivi trendi kriminalitete (Aebi idr., 2010). Dober kazalnik stanja na področju kriminalitete sta tudi kriminalitetna statistika Sveta Evrope *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics* (Aebi idr., 2021) in statistika Evropske komisije Eurostat (Eurostat, 2023), saj upoštevata podatke držav članic Evropske unije, držav kandidatki ter držav EFTE in EGP.

2 Splošno o dejavnosti za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

Julija 2022 je bil sprejet »Zakon za zmanjšanje neenakosti in škodljivih posegov politike ter zagotavljanje spoštovanja pravne države (ZZNŠPP)« (2022), ki je spremenil nekatere določbe »Zakona o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol)« (2013), sprejete konec leta 2021, in sicer tiste, ki so se nanašale na usmerjanje predkazenskega postopka in Nacionalni preiskovalni urad. Ustavno sodišče Republike Slovenije pa je junija 2022 (Ustavno sodišče Republike Slovenije, 2022b) z delno odločbo odločilo o ustavnosti sedmega in osmega odstavka 43. člena ZODPol (2013), ki določata prepoved hkratnega opravljanja dela policista in izvajanje funkcije nepoklicnega župana, nepoklicnega podžupana ali občinskega svetnika. Policistu, ki prevzame katero od teh nepoklicnih funkcij, na podlagi samega zakona preneha delovno razmerje policista. Ustavno sodišče je presodilo, da člen ni v neskladju z ustavo. S tem se le odpravlja položaj, ki bi v javnosti lahko vzbujal upravičen dvom o tem, da policisti oziroma policija ne delujejo nepolitično in nepristransko. Učinkuje šele na točki, ko je jasno, da je policist izvoljen in bi lahko prevzel nepoklicno politično funkcijo. Teža posega v pasivno volilno pravico pa prav tako ne pretehta nad pričakovanimi koristmi, ki naj bi nastale za-

radi varstva pravic drugih. Če bi policist lahko hkrati opravljal politično funkcijo, bi se lahko v javnosti vzpostavil upravičen dvom o tem, ali policija pristojnosti izvaja v javno korist, kar bi lahko imelo negativne posledice v družbi.

V sodelovanju z Direktoratom za policijo in druge varnostne naloge Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije so se pripravljale tudi spremembe in dopolnitve Zakona o nalogah in pooblastilih policije. Tudi del tega zakona je bil vsebina ustavne presoje. Ustavno sodišče je decembra 2022 odločilo še o zadnjem, tretjem sklopu varuha človekovih pravic za oceno ustavnosti določb Zakona o nalogah in pooblastilih policije iz leta 2019 (»Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol-B)« 2019), ki se je nanašala na obdelavo podatkov o letalskih potnikih (angl. *Passenger Name Record – PNR*) za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona storilcev terorističnih in drugih hudih kaznivih dejanj. Ustavno sodišče je ugotovilo, da izpodbijana ureditev ni v neskladju z 38. členom ustave. Kot je zapisalo, osebni podatki letalskih potnikov iz 31. točke 125. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije sicer sami po sebi niso bili dovolj jasno in pomensko določljivi (Ustavno sodišče Republike Slovenije, 2022a). S tem ko je Sodišče Evropske unije z razlago zamejilo osebne podatke iz Direktive (EU) 2016/681 (tako imenovana Direktiva o PNR), pa je zamejilo tudi pomen osebnih podatkov iz izpodbijanega zakona, ki prenaša obveznosti iz navedene direktive (»Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj«, 2016). S to naknadno razlago Sodišča Evropske unije je bilo tako po oceni Ustavnega sodišča Republike Slovenije zadoščeno zahtevi iz 38. člena Ustave Republike Slovenije, da morajo biti osebni podatki v zakonu določno opredeljeni (Ustavno sodišče Republike Slovenije, 2022a). Sodba Sodišča Evropske unije bo vplivala tudi na delo policije glede zbiranja in obdelave PNR podatkov, saj bodo potrebne spremembe na tehničnem področju pri obdelavi teh podatkov (programska orodja). Spremeniti bo treba tudi notranjo zakonodajo.

Policija je sodelovala pri pripravi »Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2)« (2022), »Zakona o zaščiti prijaviteljev (ZZPri)« (2023) in spremembe »Uredbe o sistemih brezpilotnih zrakoplovov« (2016).

Na področju forenzičnih in kriminalističnotehničnih dejavnosti je Nacionalni forenzični laboratorij preстал ocenjevanje nacionalnega akreditacijskega telesa in ohranil status akreditiranega laboratorija po mednarodnem standardu ISO/IEC 17025:2017. Obseg svoje akreditirane dejavnosti je še razširil, tako da ima skupno akreditiranih 28 metod. S tem skuša

slediti razvoju forenzičnih preiskav v mednarodnem okolju. Zato je pomembno, da so se po dveletni omejitvi zaradi epidemije covid-19 strokovnjaki Nacionalnega forenzičnega laboratorija znova udeleževali mednarodnih srečanj.

Laboratorijska infrastruktura Nacionalnega forenzičnega laboratorija omogoča varno in strokovno delo ter izvedbo akreditiranih in mednarodno priznanih metod. V letu 2022 se je nadaljevala vpeljava laboratorijskega informacijskega sistema (LIMS); dokončana bo v letu 2023.

Nacionalni forenzični laboratorij je v letu 2022 opravil 55.821 instrumentalnih analiz, nekoliko več kot v letu 2021, tudi zaradi več prejetih zadev.⁵ Več instrumentalnih analiz je bilo opravljenih samo v letih 2017, 2018 in 2019. Desetletno povprečje je 54.621.

Forenzične preiskave z različnimi metodami preiskav varovanih sledi so tudi v letu 2022 pomembno prispevale k boljši preiskanosti različnih kaznivih dejanj. Najštevilnejše so bile tudi v letu 2022 preiskave DNK, ki omogočajo hitro, učinkovito in zanesljivo preiskovanje kaznivih dejanj. Zaradi večje odsotnosti zaposlenih so se začeli povečevati zaostanki pri obravnavah zadev s številčnejšimi vzorci in prednostnih obravnavah zadev v zvezi z vlomi v stanovanja in stanovanjske hiše v skladu z usmeritvijo, da se izboljša preiskanost takih kaznivih dejanj. Oblikovanih je bilo več ukrepov za zmanjšanje zaostankov, ki jih je Nacionalni forenzični laboratorij začel izvajati konec leta 2022 in se v letu 2023 nadaljujejo.

Postopno sproščanje omejevalnih ukrepov za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2 je pomembno vplivalo tudi na izvajanje poligrafskih preiskav. Poleg tega se je v letu 2022 spodbujala uporaba poligrafskih postopkov in lingvistične metode SCAN pri preiskovanju kaznivih dejanj. Izvedena so bila predavanja in delavnice za pomočnike načelnikov policijskih postaj, za kriminaliste sektorjev kriminalistične policije policijskih uprav in za tečajnike kriminalističnega tečaja, pa tudi za pripadnike vojaške policije. V letu 2022 je bilo tako opravljenih 73 poligrafskih testov in 224 analiz po metodi SCAN. V letu 2021 pa je bilo opravljenih 45 poligrafskih testov in 151 analiz po metodi SCAN.

Kriminalistično-obveščevalna dejavnost je v letu 2022 intenzivno optimizirala organiziranost in delovanje. S svojimi izdelki je prispevala k učinkovitejšemu usmerjanju zahtevnejših preiskav ter podpirala procese odločanja na operativni in strateški ravni. V letu 2022 je bila posebna pozornost namenjena procesom usposabljanja in izpopolnjevanja s področja

zahtevnejših oblik in metod dela kriminalistične analitike ter napredne uporabe analitskih programskih orodij. Usmerjena je bila v priprave in razvoj ključnih strateških kriminalistično-obveščevalnih analitskih izdelkov Evropa.

Kriminalistično preiskovanje zahteva veliko specialističnega znanja in posebne veščine, zato je policija velik pou-darek namenila usposabljanjem. Izvedla jih je 64, in sicer za odkrivanje ter preiskovanje gospodarske kriminalitete in korupcije, za odkrivanje ter preiskovanje hudih in organiziranih oblik kriminalitete. Izvedena so bila specialistična usposabljanja na področju kriminalistično-obveščevalne analitike in dela z informatorji in viri ter digitalne forenzike. Usposabljanja so bila tudi s področij premoženjske kriminalitete, nasilja v družini, preiskovanja kriminalitete, povezane z ogroženimi živalskimi vrstami, in trgovine z ljudmi. Usposabljali so se kriminalisti mobilnih kriminalističnih oddelkov in člani pogajalskih skupin. Izvedena so bila tudi usposabljanja s področja protiteroristične dejavnosti, mednarodnega sodelovanja in usposabljanja za napredno delo s sistemom za nadzor elektronskih komunikacij. Izvedena so bila usposabljanja za preiskovalce Nacionalnega preiskovalnega urada, za kriminaliste, ki preiskujejo mladoletniško kriminaliteto, ter za preiskovanje spolnih zlorab in spolnega izkoriščanja otrok na internetu.

Policija je dejavno sodelovala v delovnih skupinah in odborih institucij Evropske unije za pripravo zakonodajnih in drugih aktov, ki vplivajo na krepitev varnosti državljanov Slovenije, držav članic Evropske unije in drugih območij.

Vodstvo policije se je udeležilo več mednarodnih in regionalnih konferenc ter sestankov; tako so na srečanju vodij policij jugovzhodne Evrope v Zagrebu maja 2022 razpravljali o učinkovitem odzivu policijskega sodelovanja glede nezakonitih migracij, organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi in tihotapljenja migrantov v regiji. Na neuradnem srečanju policijskih vodij, ki ga je organiziral nemški Zvezni kriminalistični urad, so se pogovarjali o razmerah v Ukrajini ter o aktualnem razvoju področja umetne inteligence in šifriranja. Oktobra 2022 je potekal sestanek evropskih policijskih vodij EPCC (angl. *European Police Chiefs Convention*), namenjen pogovorom o aktualnih tveganjih in priložnostih v spreminjenem varnostnem okolju ter o novih tehnologijah, predvsem kriminaliteti v kibernetnem prostoru. Predstavniki policije so se oktobra 2022 udeležili tudi 90. zasedanja generalne skupščine Interpola v Indiji. Novembra 2022 so predstavniki vodstva policije sodelovali na srečanju vodij policij Salzburškega foruma.⁶ Na forumu so obravnavali jedrska,

⁵ Nacionalni forenzični laboratorij prejema vzorce/sledi v zadevah. V eni zadevi lahko prejme tudi več vzorcev/sledi.

⁶ Salzburški forum je regionalni varnostni forum Avstrije, Bolgarije, Češke, Hrvaške, Madžarske, Poljske, Romunije, Slovaške in Slovenije.

radiološka, kemična in biološka (JRKB) tveganja in incidente ter nedovoljeno trgovino in promet z orožjem. Novembra 2022 je Slovenija v Portorožu gostila srečanje generalnih direktorjev policij procesa Brdo glede tihotapljenja migrantov. Namen srečanja je bil okrepiti operativno sodelovanje policij v celotni regiji ter tako izboljšati varnostni položaj na področju nezakonitih migracij.

Mednarodne dejavnosti so potekale tudi v okviru različnih projektov in že vzpostavljenih oblik sodelovanja z različnimi mednarodnimi varnostnimi organizacijami in agencijami, zlasti z agencijo Evropske unije Europol in Mednarodno organizacijo kriminalistične policije INTERPOL, ter v okviru schengenskega prostora.

Oddelek za ciljno iskanje oseb Sektorja za mednarodno policijsko sodelovanje v Upravi kriminalistične policije Generalne policijske uprave je sodeloval pri iskanju 41 oseb (od tega so jih 17 iskali tuji varnostni organi), za katerimi so bile razpisane tiralice, mednarodne tiralice ali evropski nalogi za prijetje in privedbo. Uspešno je bilo izsledenih, prijetih in privedenih pristojnim organom 16 oseb, ki so jih iskali slovenski pravosodni organi, in 12 oseb, ki so jih iskali tuji varnostni oziroma pravosodni organi.

Slovenski policisti so sodelovali v različnih mednarodnih operativnih akcijah. Vključeni so bili v skupne akcijske dneve v okviru projektov EMPACT, organizirane za področje nedovoljenih migracij, tihotapstva trošarinskega blaga, prepovedanih drog – predvsem kokaina v zabojnikih – in orožja, zlorab plačilnih kartic in drugih plačilnih sredstev ter odstranjevanja spletnih vsebin, ki spodbujajo terorizem.

3 Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

Policija je v letu 2022 obravnavala 49.836 kaznivih dejanj, za katera je vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe (v nadaljnjem besedilu: kazniva dejanja), kar je pod desetletnim povprečjem, ki je 63.202. Preiskanost kaznivih dejanj je bila 53,6-%, povprečna preiskanost v zadnjih desetih letih pa 50,1-%. Trend obravnavanih kaznivih dejanj je še vedno negativen kljub odklonu navzgor v letu 2022. Manjša številčnost obravnav premoženjske kriminalitete, ki obsega največji delež kaznivih dejanj splošne kriminalitete, pomembno vpliva na zmanjšanje števila obravnavanih kaznivih dejanj v celoti, kar je dobro. Se pa zmanjšuje tudi število prijavljenih in odkritih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete.

Evidentirana kazniva dejanja so v letu 2022 ustvarila škodo v višini 228.464,7 evra, pri čemer največji del, 66,3 %,

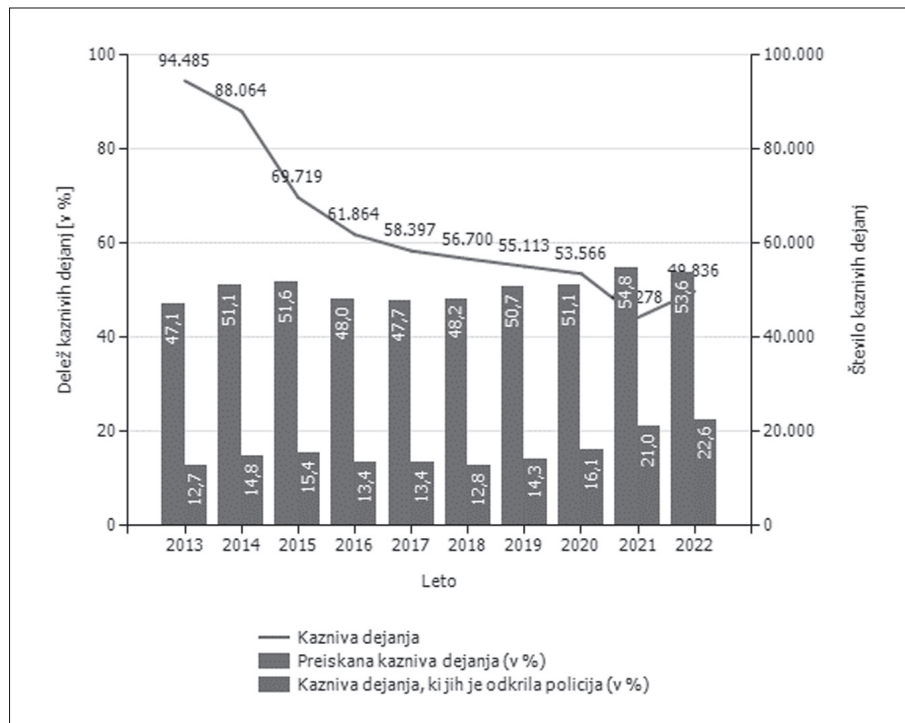
obsega škoda, povzročena s kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete.

S primerjanjem podatkov v desetletnem obdobju lahko ugotovimo, da se večletni trend upadanja številčnosti obravnavanih kaznivih dejanj umirja. Na takšen trend obravnavanih kaznivih dejanj v zadnjih letih je predvsem vplivalo manjše število obarvanih kaznivih dejanj (tabela 1), kar je bilo še posebej izrazito v času pandemske krize.

Pri pregledu podatkov za zadnjih deset let (2013–2022) lahko opazimo trend spreminjanja deleža odkritih kaznivih dejanj, ki je po upadu v obdobju 2015–2018 v porastu in je bil leta 2022 že 22,6-%. Preiskanost kaznivih dejanj je v desetletnem obdobju med 47,1 do 54,8 %, v letu 2022 pa je bila 53,6-% (graf 1).

Tabela 1: Kazniva dejanja – osnovni pregled (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Osnovni pregled	Leto										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Število kaznivih dejanj (celotna kriminaliteta)	94.485	88.064	69.719	61.864	58.397	56.700	55.113	53.566	44.278	49.836	
Število preiskanih kaznivih dejanj	44.492	44.966	36.008	29.714	27.845	27.315	27.938	27.384	24.266	26.688	
Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija	11.960	13.028	10.733	8.295	7.828	7.263	7.906	8.599	9.292	11.268	
Število kaznivih dejanj splošne kriminalitete	77.966	70.986	56.805	51.684	49.410	48.299	47.022	45.625	37.555	42.109	
Število kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete	16.519	17.078	12.914	10.180	8.987	8.401	8.091	7.941	6.723	7.727	
Število kaznivih dejanj organizirane kriminalitete	550	399	406	468	444	610	823	522	397	495	
Število kaznivih dejanj mladletniške kriminalitete	2.109	1.941	1.359	1.319	1.361	1.337	1.421	1.220	922	1.178	
Delež splošne kriminalitete (v %)	82,5	80,6	81,5	83,5	84,6	85,2	85,3	85,2	84,8	84,5	
Delež gospodarske kriminalitete (v %)	17,5	19,4	18,5	16,5	15,4	14,8	14,7	14,8	15,2	15,5	
Delež organizirane kriminalitete (v %)	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8	1,1	1,5	1,0	0,9	1,0	
Delež mladletniške kriminalitete (v %)	2,2	2,2	1,9	2,1	2,3	2,4	2,6	2,3	2,1	2,4	
Število mrtvih	40	31	53	34	35	26	31	28	24	53	
Število hudo poškodovanih	237	236	220	182	155	152	128	126	98	401	
Število lahko poškodovanih	2.243	2.031	1.851	1.677	1.271	1.331	1.340	1.267	995	1.616	
Škoda (v 1.000 EUR)	385.344,0	815.088,8	516.512,3	609.174,1	507.826,7	561.193,6	402.209,6	332.119,5	250.946,8	228.464,7	
Škoda gospodarske kriminalitete (v 1.000 EUR)	295.951,3	723.892,3	421.580,9	537.568,7	435.248,4	494.468,5	306.166,1	259.218,2	201.648,8	151.517,1	
Delež škode gospodarske kriminalitete (v %)	76,8	88,8	81,7	88,2	85,7	88,1	76,1	78,0	80,4	66,3	

Graf 1: Število kaznivih dejanj ter deleži preiskanih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Leta 2022 je bilo s kaznivimi dejanji oškodovanih skupno 26.691 fizičnih oseb, kar je z izjemo leta 2021 najmanj v zadnjih desetih letih, policija pa je s svojim delom zbrala dokaze in podala kazenske ovadbe za 15.236 fizičnih oseb (tabela 2).

v letu 2022 nadaljuje dolgoletni trend upadanja števila kaznivih dejanj, obravnavanih na podlagi »Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (ZOPOKD)« (2004), kakor tudi števila ovadenih oseb (tabela 3).

Tabela 2: Fizične osebe v kaznivih dejanjih (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Fizične osebe	Leto									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Število ovadenih oseb	19.338	19.338	16.710	16.137	15.856	15.717	16.157	15.587	14.190	15.236
Število oškodovanih oseb	48.865	43.908	36.557	36.248	35.218	33.067	32.387	31.335	24.193	26.691

Policija je v predkazenskih postopkih poleg zgoraj navedenih fizičnih oseb ugotavljala tudi vpletenost pravnih oseb. S primerjavo podatkov iz preteklih let lahko ugotovimo, da se

Tabela 3: Pravne osebe v kaznivih dejanjih (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Pravne osebe	Leto									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Število kaznivih dejanj, obravnavanih na podlagi Zakona o odgovornosti pravnih oseb (25. člen)	4.866	4.221	3.711	4.231	2.999	3.107	3.202	2.987	2.382	2.232
Število ovadenih oseb	1.059	1.199	1.148	1.004	840	713	716	750	659	563
Število oškodovanih oseb	10.157	9.200	7.166	7.383	7.118	6.575	6.439	6.460	5.141	5.398

Pregled števila zaključnih dokumentov, povezanih s predkazenskimi postopki, ki jih je policija vodila v letu 2022, kaže na rahel porast števila podanih kazenskih ovadb in izrazitejši porast števila kazenskih ovadb v skrajšanem postopku (tabela 4).

Večino kaznivih dejanj obravnavajo policijske enote na regionalni in lokalni ravni, nekaj pa jih obravnava tudi Generalna policijska uprava, predvsem Nacionalni preiskovalni urad (tabela 5).

Tabela 4: Zaključni dokumenti obravnavanih kaznivih dejanj (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta zaključnega dokumenta	Število zaključnih dokumentov									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kazenska ovadba	43.059	31.940	24.291	25.133	23.746	23.013	23.302	23.700	18.600	19.602
Poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe (148/9 ZKP)	19.488	18.364	15.684	15.190	14.536	14.619	14.651	17.086	14.487	14.307
Poročilo o dejanjih brez pravne podlage za pregon (148/7 ZKP; 148/10 ZKP-E)	6.508	7.593	7.236	7.264	7.219	6.997	7.094	6.939	6.687	6.838
Kazenska ovadba – skrajšan postopek*	31.615	30.613	25.907	23.794	28.234	30.972	29.303	26.361	23.227	27.208

* Gre za kazenske ovadbe zoper znane storilce za bagatelna kazniva dejanja, in sicer za:

- tatvine po drugem odstavku 204. člena Kazenskega zakonika, če višina vrednosti ukradene stvari ne presega 200 evrov,
- zatajitve po drugem in petem odstavku 208. člena Kazenskega zakonika, če vrednost zatajene stvari ne presega 200 evrov,
- goljufije po petem odstavku 211. člena Kazenskega zakonika, če povzročena premoženjska škoda ne presega 200 evrov,
- poškodovanje tuje stvari po prvem odstavku 220. člena Kazenskega zakonika, če povzročena škoda ne presega 500 evrov, in
- kazensko ovadbo zoper neznanega storilca za kazniva dejanja, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali kazen zapora do treh let (»Kazenski zakonik (KZ-UPB2)«, 2012).

Tabela 5: Število kaznivih dejanj po enotah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Enota dosjeja	Število kaznivih dejanj									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Policijska uprava Celje	9.817	9.615	6.812	6.842	6.210	5.856	6.220	6.601	5.495	6.106
Policijska uprava Koper	5.571	6.182	6.977	4.238	4.269	4.165	3.866	4.250	3.609	3.643
Policijska uprava Kranj	7.292	6.075	5.422	4.570	3.865	4.126	3.327	3.412	2.562	2.662
Policijska uprava Ljubljana	46.233	42.405	31.529	28.206	27.019	25.166	23.864	22.231	18.237	22.288
Policijska uprava Maribor	12.544	11.390	8.906	7.713	7.299	7.103	7.188	7.574	5.708	5.758
Policijska uprava Murska Sobota	2.853	3.187	3.002	2.460	2.347	2.418	3.105	1.733	1.593	1.757
Policijska uprava Nova Gorica	2.537	2.939	2.173	2.519	2.279	2.164	1.943	2.239	1.831	2.033
Policijska uprava Novo mesto	7.515	6.105	4.801	5.174	5.062	5.547	5.535	5.440	5.082	5.466
Generalna policijska uprava	123	166	97	142	47	155	65	86	161	123
Skupaj	94.485	88.064	69.719	61.864	58.397	56.700	55.113	53.566	44.278	49.836

Preiskovanje kaznivih dejanj ter njihovo preprečevanje in odkrivanje so med glavnimi nalogami policije, sama preiskanost pa eden od kazalnikov uspešnosti dela, pri čemer je treba upoštevati tudi številne druge dejavnike, ki vplivajo na delo policije.

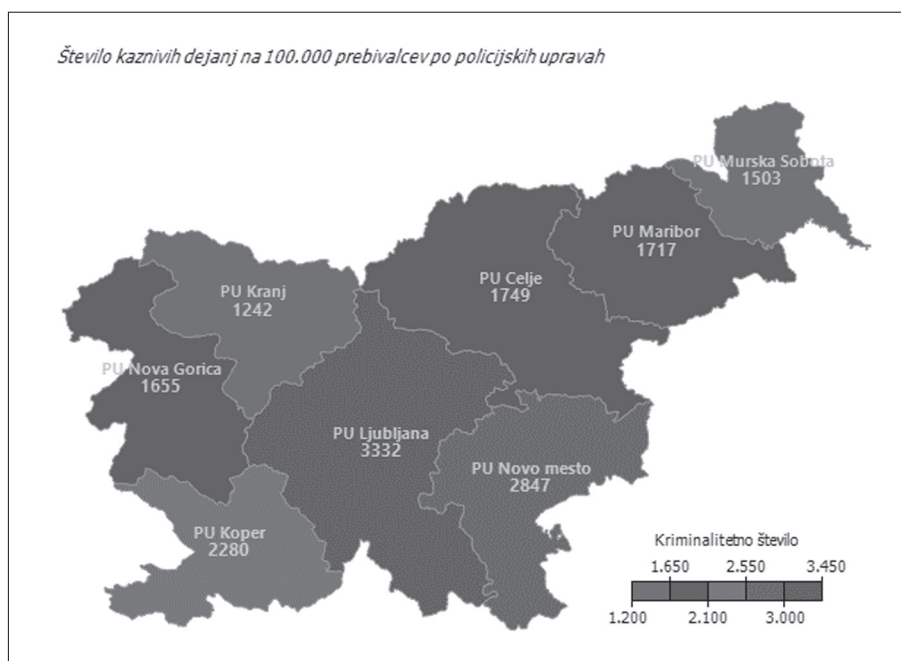
Ugotovimo lahko, da so bile policijske enote na tem področju v letu 2022 razmeroma uspešne, kar dokazuje tudi skupni delež preiskanosti kaznivih dejanj, ki je sicer nižji kot leta 2021, kljub temu pa nad dolgoročnim povprečjem, ki znaša 50,39 % (tabela 6).

Tabela 6: Preiskanost kaznivih dejanj po enotah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Enota dosjeja	Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Policijska uprava Celje	54,8	58,4	57,3	59,0	60,6	60,5	58,9	63,2	67,0	66,7
Policijska uprava Koper	45,3	59,9	69,0	46,8	47,1	50,0	49,2	46,1	56,0	53,8
Policijska uprava Kranj	51,9	55,6	55,0	47,1	44,2	52,5	48,8	52,3	52,9	49,4
Policijska uprava Ljubljana	40,9	44,7	41,9	40,2	40,6	37,5	43,6	44,9	46,1	47,1
Policijska uprava Maribor	51,8	51,8	53,5	49,7	51,6	52,6	50,6	50,7	55,1	53,8
Policijska uprava Murska Sobota	64,6	68,6	72,3	67,2	67,9	66,9	76,7	66,6	67,2	65,7
Policijska uprava Nova Gorica	47,7	47,4	54,1	53,2	50,4	50,1	53,7	51,8	64,9	54,3
Policijska uprava Novo mesto	56,1	60,3	60,1	62,4	56,1	63,1	58,2	60,1	63,8	61,7
Generalna policijska uprava	98,4	93,4	94,8	95,1	100,0	100,0	93,8	88,4	94,4	89,4
Skupaj	47,1	51,1	51,6	48,0	47,7	48,2	50,7	51,1	54,8	53,6

Obremenjenost posameznih regij s številom kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev je razvidna iz spodnjega prikaza, pri čemer z obremenjenostjo najbolj izstopata PU Ljubljana in Novo mesto. To ne preseneča, saj gre za izrazito urbano okolje z velikim številom prebivalstva in visoko stopnjo dnevne migracije, ki obsega tudi upravno in poslovno središče države, Ljubljano. Razvidna je še nekoliko večja obremenjenost PU Koper, druge regije pa so približno enako obremenjene s kriminaliteto. Najmanj obremenjena je bila v letu 2022 PU Kranj s 1.242 kaznivimi dejanji na 100.000 prebivalcev (slika 1).

Med gospodarskimi kaznivimi dejanji, ki jih je preiskoval Nacionalni preiskovalni urad v letu 2022, prevladujejo zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, goljufije, pranje denarja ter s področja korupcije nedovoljeno dajanje in sprejemanje daril. Med uspešno preiskanimi kaznivimi dejanji velja poudariti končano preiskavo zoper osem fizičnih in deset pravnih oseb, ki so storile 16 kaznivih dejanj, da sebi in svojim družinskim članom pridobijo koristi v zvezi z insolvenčno družbo, ki so jo upravljale, ter uspešno končan del večletne preiskave zlorab položaja ali za-

Slika 1: Število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev po policijskih upravah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Nacionalni preiskovalni urad je v letu 2022 obravnaval 72 kaznivih dejanj (62 s področja gospodarske kriminalitete in deset s področja organizirane kriminalitete) ter večino tudi preiskal (95,8-% preiskanost). Kaznivih dejanj, ki jih je Nacionalni preiskovalni urad preiskoval in s katerimi je bilo oškodovanih 54 oseb, je bilo osumljenih 219 oseb. Ocenjena škoda oziroma protipravno pridobljena premoženjska korist s temi kaznivimi dejanji pa je bila 61,6 milijona evrov. Med drugim je Nacionalni preiskovalni urad na podlagi podatkov Slovenske obveščevalno-varnostne agencije ovadil dva osumljenca, pripadnika tuje obveščevalne službe, zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja vohunstva in overitve lažne vsebine. Uspešno je bilo končanih več kriminalističnih preiskav, nekatere pa še potekajo.

upanja pri gospodarski dejavnosti v več gospodarskih družbah, katerih odgovorne osebe so s pomočjo organizatorjev nezakonite dejavnosti s plačili fiktivnih storitev, posojil in s fiktivnimi odkupi poslovnih deležev ter posledičnimi dvigi gotovine sebi pridobile protipravno premoženjsko korist na škodo družb, ki so jih zastopale. V letu 2022 se je začela preiskava s področja gospodarskega kriminala in pranja denarja, kjer je bila najprej ustanovljena specializirana preiskovalna skupina, nato pa pod Agencijo Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) tudi Skupna preiskovalna skupina (angl. *Joint Investigation Team – JIT*) s Slovenijo kot nosilko.

V letu 2022 je bilo skupno izvedenih 993 prikritih preiskovalnih ukrepov (v letu 2021 pa 1.204), kar je najmanj v zadnjih desetih letih. Negativni trend (zmanjševanje števila) zadnjih desetih let je bil prekinjen le v letih 2019 in 2020 (odklon navzgor) (tabela 7). Policija je število prikritih preiskovalnih ukrepov do leta 2019 prikazovala kot število pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju in število drugih prikritih preiskovalnih ukrepov, od leta 2019 pa tudi kot število pridobitev podatkov o zavarovanju prometnih podatkov v zvezi s komunikacijo ter število pridobitev podatkov o vlogah, depozitih, stanju in prometu na računu (podrobneje v metodoloških pojasnilih).

4 Pregled po posameznih vrstah kriminalitete

4.1 Splošna kriminaliteta

V letu 2022 je bil zaznan odmik od dolgoročnega trenda upadanja števila obravnavanih kaznivih dejanj splošne kriminalitete, ko so policisti obravnavali 42.109 takih kaznivih dejanj. To je še vedno pod desetletnim povprečjem, ki je 52.746 kaznivih dejanj na leto. Delež splošne kriminalitete v skupni se v zadnjih desetih letih ni veliko spreminjal in se je gibal okrog 85,0 % celotne kriminalitete. V letu 2022 je bil delež splošne kriminalitete v skupnem številu kaznivih dejanj 84,5-%. Preiskanos teh kaznivih dejanj je bila 48,4-% (tabela 8).

Tabela 7: Prikriti preiskovalni ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta ukrepa	Število ukrepov									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Število pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	1.026	647	485	566	437	486	393	483	382	381
Število pridobitev podatkov o zavarovanju prometnih podatkov v zvezi s komunikacijo	-	-	-	-	-	-	75	195	140	122
Število pridobitev podatkov o vlogah, depozitih, stanju in prometu na računu	-	-	-	-	-	-	69	118	122	171
Število drugih prikritih preiskovalnih ukrepov	765	794	793	721	633	613	815	812	560	319
Število oseb, zoper katere je bila odrejena pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	628	477	256	331	220	238	199	206	137	120
Število oseb, zoper katere je bila odrejena pridobitev podatkov o zavarovanju prometnih podatkov	-	-	-	-	-	-	19	74	33	24
Število oseb, zoper katere je bila odrejena pridobitev podatkov o vlogah, depozitih, stanju	-	-	-	-	-	-	71	96	51	85
Število oseb, zoper katere so bili odrejani drugi prikriti preiskovalni ukrepi	296	293	255	249	247	259	301	318	255	288

Tabela 8: Kazniva dejanja splošne kriminalitete (najpogostejših deset) (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Tatvina	18.495	16.678	15.155	12.579	15.359	26,6	30,1	31,6	30,7	29,1
Velika tatvina	9.349	9.361	9.102	5.414	6.127	20,5	20,0	21,6	22,7	19,0
Poškodovanje tuje stvari	3.377	3.329	3.692	3.216	3.219	21,2	23,7	25,6	22,5	22,6
Goljufija	2.706	3.133	2.668	2.563	2.781	78,3	77,5	69,6	64,3	60,7
Grožnja	1.543	1.610	1.915	1.671	1.641	89,6	88,8	87,2	86,9	89,9
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi in postopki v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	1.517	1.252	1.369	1.293	1.249	92,4	92,9	93,0	93,7	94,7
Lahka telesna poškodba	1.399	1.424	1.315	1.067	1.163	90,4	88,5	90,2	89,2	88,0
Nasilje v družini	1.371	1.335	1.478	1.287	1.139	97,4	97,1	98,0	97,9	97,7
Ponarejanje listin	985	1.302	853	1.494	1.128	93,4	93,4	91,8	95,0	92,4
Zatajitev	1.503	1.477	1.306	950	1.103	36,0	36,1	39,1	41,3	33,5
Druga kazniva dejanja	6.054	6.121	6.772	6.021	7.200	78,2	80,2	76,5	79,3	84,8
Skupaj	48.299	47.022	45.625	37.555	42.109	44,0	46,6	47,4	50,4	48,4

Med obravnavanimi kaznivimi dejanji splošne kriminalitete je bilo največ kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete, in sicer 29.471. Čeprav jih je bilo evidentiranih več, je njihovo število pod petletnim povprečjem, ki je 32.013. V letih 2020 in 2021 so na padajoči trend števila premoženjskih kaznivih dejanj deloma vplivali omejevalni ukrepi za preprečevanje širjenja SARS-CoV-2; zaradi omejitev gibanja ter izvajanja kontrol

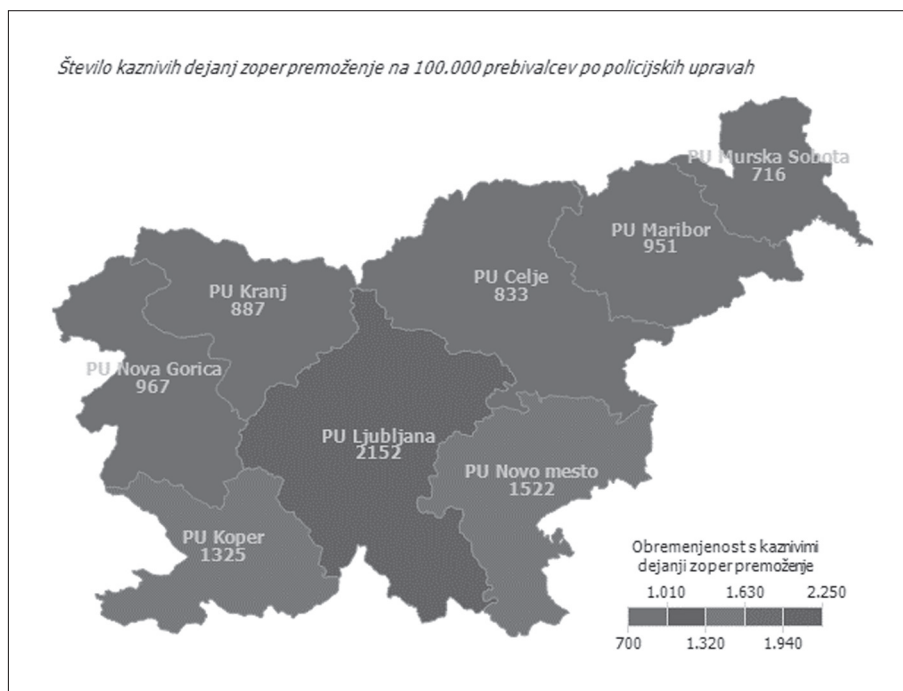
na notranjih mejah Evropske unije je bilo manj goljufij, ropov, tatvin in velikih tatvin. Tudi v letu 2022 se je nadaljevalo upadanje ropov in požigov. Njihovo število je najmanjše v zadnjih petih letih. Policija je iskala 439 vozil, podobno kot leta 2021 (tabela 9).

Tabela 9: Kazniva dejanja zoper premoženje (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Poškodovanje tuje stvari	3.377	3.329	3.692	3.216	3.219	21,2	23,7	25,6	22,5	22,6
Velika tatvina	9.349	9.361	9.102	5.414	6.127	20,5	20,0	21,6	22,7	19,0
Tatvina	18.495	16.678	15.155	12.579	15.359	26,6	30,1	31,6	30,7	29,1
Rop	265	255	185	163	141	52,1	54,1	47,0	62,0	55,3
Roparska tatvina	58	59	70	59	74	69,0	76,3	82,9	81,4	68,9
Zatajitev	1.503	1.477	1.306	950	1.103	36,0	36,1	39,1	41,3	33,5
Goljufija	2.706	3.133	2.668	2.563	2.781	78,3	77,5	69,6	64,3	60,7
Požig	64	46	46	46	30	32,8	26,1	30,4	21,7	23,3
Druga kazniva dejanja	813	801	877	737	637	76,1	72,5	70,2	65,7	74,6
Skupaj	36.630	35.139	33.101	25.727	29.471	30,1	32,5	32,8	33,0	30,7

Pri pregledu kaznivih dejanj zoper premoženje na 100.000 prebivalcev lahko ugotovimo, da je s to vrsto kriminalitete najbolj obremenjena PU Ljubljana. To ne preseneča, saj je

premoženjska kriminaliteta posebej izrazita v velikih urbanih središčih, ki jih je največ prav v tej regiji, kjer je tudi prestolnica države, Ljubljana (slika 2).

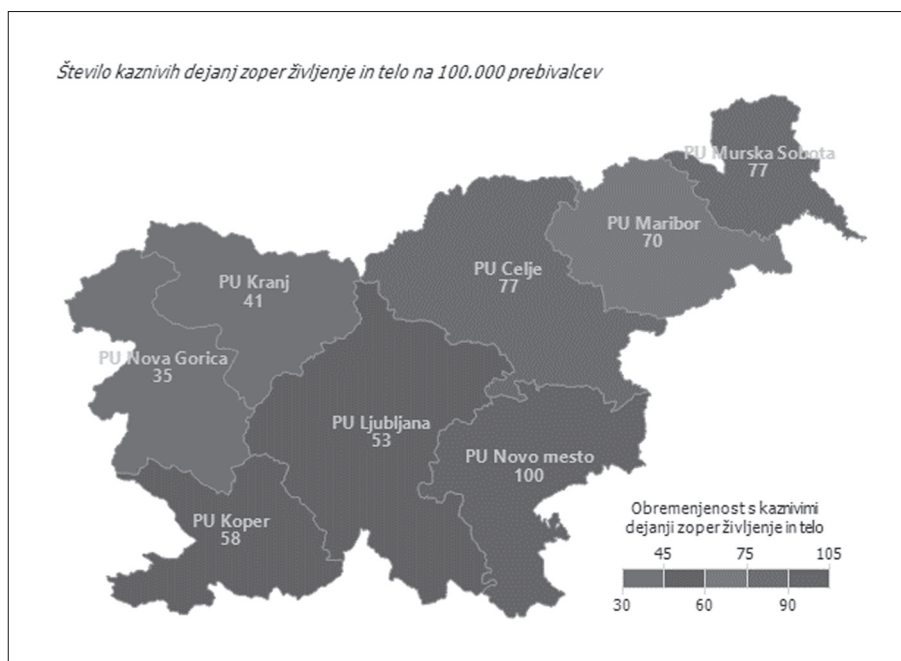
Slika 2: Število kaznivih dejanj zoper premoženje na 100.000 prebivalcev po policijskih upravah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

V letu 2022 je policija obravnavala 1.377 kaznivih dejanj zoper življenje in telo, kar je pod petletnim povprečjem, ki je 1.496. Med takimi kaznivimi dejanji prevladujejo povzročitve lahke telesne poškodbe. Število umorov in ubojev ne odstopa od preteklih let (tabela 10).

Prikaz obremenjenosti policijskih uprav s kaznivimi dejanji zoper življenje in telo kaže, da so bile v letu 2022 s takšnimi kaznivimi dejanji na 100.000 prebivalcev najbolj obremenjene PU Novo mesto, Celje, Murska Sobota in Maribor. Najmanj pa je obremenjena PU Nova Gorica (slika 3).

Tabela 10: Kazniva dejanja zoper življenje in telo (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Uboj	30	17	29	18	22	100,0	100,0	96,6	94,4	100,0
Umor	16	14	16	13	18	100,0	71,4	100,0	100,0	94,4
Posebno huda telesna poškodba	8	6	4	9	6	87,5	100,0	100,0	88,9	100,0
Huda telesna poškodba	143	137	124	108	108	83,2	80,3	83,9	91,7	87,0
Lahka telesna poškodba	1.399	1.424	1.315	1.067	1.163	90,4	88,5	90,2	89,2	88,0
Druga kazniva dejanja	45	44	73	44	60	91,1	97,7	94,5	95,5	98,3
Skupaj	1.641	1.642	1.561	1.259	1.377	90,0	88,1	90,1	89,8	88,7

Slika 3: Število kaznivih dejanj zoper življenje in telo na 100.000 prebivalcev (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Število prijavljenih in odkritih kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost med leti ciklično niha. V letu 2022 jih je policija obravnavala 479, kar je največ v zadnjih petih letih. Med njimi je bilo največ, 163, kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in pošiljanja pornografskega gradiva. Policisti so obravnavali tudi 145 spolnih napadov na osebo, mlajšo od 15 let (tabela 11). Slovenska policija je v boju proti spolnemu izkoriščanju otrok po spletu sodelovala s tujimi varnostnimi organi, Europolom in Interpolom. Dejavnost je bila v projektu EMPACT in pri povezovanju držav Zahodnega Balkana v boju proti tej obliki kriminala. V letu 2020 ustanovljena delovna skupina za preiskovanje spolnega izkoriščanja otrok po svetovnem spletu je bila tudi v letu 2022 uspešna pri svojem delu. Prek vzpostavljenega sistema usposabljanja za izvajanje forenzičnega intervjuja z otrokom z mednarodno priznanimi strokovnjaki je bilo usposobljenih deset kriminalistk in kriminalistov, ki bodo sodelovali z javnim zavodom Hiša za otroke.

Na področju kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke je policija obravnavala 2.766 kaznivih dejanj, kar je na ravni povprečja preteklih let. Med njimi je bilo največ, 1.139 kaznivih dejanj nasilja v družini, vendar je bilo to število najmanjše v zadnjih petih letih (tabela 12). Veliko pozornosti je policija namenila ozaveščanju javnosti o nasilju v družini in pozivala k njegovi prijavi, pa tudi ozaveščanju o varni rabi interneta ter o spletnem nasilju nad deklicami in ženskami (projekt Odklikni).

Tabela 11: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

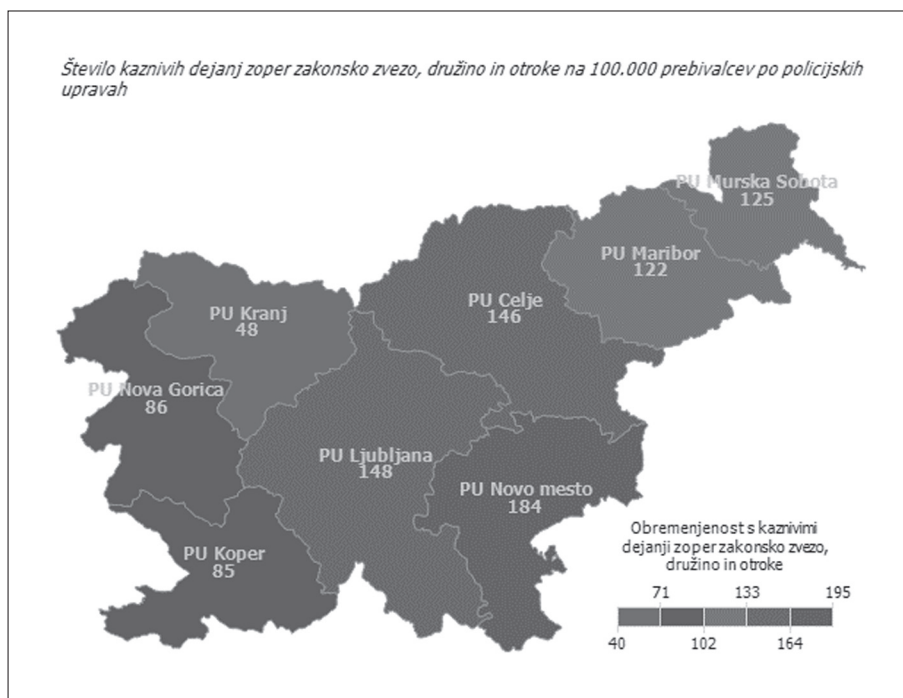
Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Posilstvo	42	37	46	55	74	88,1	97,3	91,3	87,3	95,9
Spolno nasilje	33	41	43	43	61	93,9	87,8	81,4	72,1	95,1
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	7	13	11	14	22	100,0	92,3	100,0	85,7	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let	96	145	100	119	145	89,6	90,3	98,0	95,0	90,3
Pridobivanje oseb, mlajših od petnajst let, za spolne namene	3	75	0	1	0	33,3	97,3	–	100,0	–
Prikazovanje, izdelava, posest in razširjenje pornografskega gradiva	141	134	150	175	163	80,1	94,8	82,7	80,0	89,0
Druga kazniva dejanja	40	24	27	40	14	95,0	75,0	96,3	92,5	100,0
Skupaj	362	469	377	447	479	86,5	92,3	89,1	85,5	92,1

Tabela 12: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Odvzem mladoletne osebe	653	375	607	544	724	60,0	85,1	79,6	79,6	93,0
Nasilje v družini	1.371	1.335	1.478	1.287	1.139	97,4	97,1	98,0	97,9	97,7
Zanemarjanje mladoletne osebe in surovo ravnanje	543	658	643	637	617	95,9	94,2	95,2	95,0	96,4
Neplačevanje preživnine	216	176	205	232	283	96,3	98,9	97,1	97,4	97,9
Druga kazniva dejanja	8	7	4	7	3	100,0	85,7	100,0	57,1	100,0
Skupaj	2.791	2.551	2.937	2.707	2.766	88,3	94,7	93,5	93,4	96,2

S slike 4 je razvidna obremenjenost policijskih uprav s kaznivimi dejanji zoper zakonsko zvezo, družino in otroke na 100.000 prebivalcev, kjer izstopa predvsem PU Novo mesto. Sledita ji PU Ljubljana in Celje, najmanj pa je s to vrsto kriminalitete obremenjena PU Kranj.

V letu 2022 je bil delež mladoletniške kriminalitete med obravnavano kriminaliteto 2,4-%, vendar je bilo njihovo število drugo najmanjše v zadnjih desetih letih, in sicer je policija obravnavala 1.178 teh dejanj, kar je tudi manj od desetletnega povprečja, ki je 1.417. Desetletni trend kaznivih

Slika 4: Število kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke na 100.000 prebivalcev po policijskih upravah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

dejanj mladoletniške kriminalitete je tudi sicer negativen, kar je v skladu s splošnim trendom zmanjševanja števila kaznivih dejanj (tabela 13).

izvajanje finančnih preiskav. Pri preiskovanju je sodelovala s pristojnimi državnimi tožilstvi, nadzornimi organi in institucijami. Spodbujala je skupne oblike dela, kot so specializirane preiskovalne skupine in skupne mednarodne preiskovalne

Tabela 13: Kazniva dejanja mladoletniške kriminalitete (najpogostejših 10) (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Tatvina	454	435	383	276	399	100,0	99,8	99,0	99,3	99,0
Velika tatvina	205	164	148	73	122	99,5	98,8	99,3	98,6	93,4
Nasilništvo	54	67	80	55	88	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Poškodovanje tuje stvari	59	86	77	81	69	100,0	100,0	100,0	100,0	98,6
Lahka telesna poškodba	84	83	62	50	68	100,0	100,0	100,0	100,0	97,1
Grožnja	44	39	42	39	63	100,0	97,4	100,0	100,0	98,4
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	100	103	73	37	55	99,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prikazovanje, izdelava, posest in razširjanje pornografskega gradiva	43	62	61	48	50	97,7	100,0	100,0	97,9	100,0
Goljufija	36	36	32	62	23	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Omogočanje uživanja ali uporabe prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi ali postopkov v športu	18	23	23	13	22	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Druga kazniva dejanja	240	323	239	188	219	100,0	99,7	98,7	99,5	98,2
Skupaj	1.337	1.421	1.220	922	1.178	99,8	99,6	99,3	99,5	98,3

4.2 Gospodarska kriminaliteta

Gospodarska kriminaliteta in korupcija sta vse bolj zapleteni, skrbno načrtovani in izvedeni pod krinko zakonitosti; vse bolj sta tudi organizirani in prepleteni z mednarodnimi elementi, povzročata veliko premoženjsko škodo in škodujeta finančnim interesom tako Slovenije kot Evropske unije. Zato je njuno preiskovanje vseskozi prednostna naloga policije. Policija se pri tem osredotoča na odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, s katerimi je povzročena velika materialna škoda oziroma pridobljena velika premoženjska korist, kaznivih dejanj v škodo slovenskega proračuna in proračuna Evropske unije, korupcijskih kaznivih dejanj ter na

skupine. Za hitrejše in učinkovitejše delo z drugimi deležniki je nadaljevala vzpostavljanje dostopov do zunanjih virov podatkov.

Tabela 14: Kazniva dejanja gospodarske kriminalitete (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Materialna škoda (v 1.000 EUR)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Kršitev temeljnih pravic delavcev	1.519	2.420	1.968	1.357	1.227	6.327	8.336	6.003	6.972	2.975
Zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti	256	210	330	355	864	77.110	187.284	62.081	64.264	57.226
Poslovna goljufija	789	556	490	560	583	47.712	23.521	35.642	9.020	14.602
Ponarejanje denarja	1.195	1.075	926	443	554	98	324	58	31	78
Ponareditev ali uničenje poslovnih listin	930	460	691	656	460	325	0	0	0	0
Zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic	57	66	48	98	458	265.519	2.084	1.260	1.486	3.472
Zloraba negotovinskega plačilnega sredstva	16	29	15	12	455	612	39	7	16	164
Uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva	662	669	793	606	354	504	383	437	479	449
Poneverba in nepravilna uporaba tujega premoženja	643	593	847	616	276	6.036	5.192	5.674	4.286	2.525
Goljufija	411	264	227	331	270	28.170	13.562	12.730	42.948	11.940
Davčna zatajitev	93	128	182	148	93	13.895	31.179	49.205	26.441	15.237
Pranje denarja	32	59	70	59	90	9.755	0	295	1.798	167
Goljufija na škodo Evropske unije	17	25	20	33	45	1.894	2.490	4.880	3.031	284
Oškodovanje upnikov	27	33	36	39	26	7.117	10.278	4.409	10.898	26.993
Povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem	21	24	17	19	12	17.962	14.989	4.537	9.110	7.079
Oškodovanje upnikov z goljufijo ali nevestnim poslovanjem	0	0	0	0	3	0	0	0	0	166
Oderuštvo	27	11	7	4	3	276	655	273	29	4
Druga kazniva dejanja	1.706	1.469	1.274	1.387	1.954	11.157	5.850	71.727	20.840	8.157
Skupaj	8.401	8.091	7.941	6.723	7.727	494.468	306.166	259.218	201.649	151.517

Trendna krivulja števila kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete je po letu 2014 obrnjena navzdol, pri čemer se zmanjševanje števila kaznivih dejanj od leta 2018 počasi umirja. V letu 2022 je bilo obravnavanih 7.727 takih kaznivih dejanj, kar je na ravni zadnjih treh let, vendar pod desetletnim povprečjem, ki znaša 10.456. Delež gospodarske škode v celotni škodi, povzročeni s kaznivimi dejanji, je v letu 2022 66,3 %, kar je najmanj v zadnjih desetih letih. Najmanjši delež škode gospodarske kriminalitete v celotni kriminaliteti je bil pred tem leta 2019 (76,1 %) in največji leta 2014 (88,8 %) (ta-

bela 14). Nihanja so sicer običajna in so posledica obravnave posameznih primerov z izjemno visokimi škodami oziroma pridobljenimi koristmi, končanimi v posameznih obdobjih.

Med kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete je bilo (še vedno) največ kršitev temeljnih pravic delavcev, in sicer 1.227 kaznivih dejanj, se pa njihovo število zmanjšuje (tabela 15). Do prejšnjih letnih nihanj števila teh kaznivih dejanj je prišlo zaradi spremenjene zakonodaje in poenotenja njihovega načina obravnave.

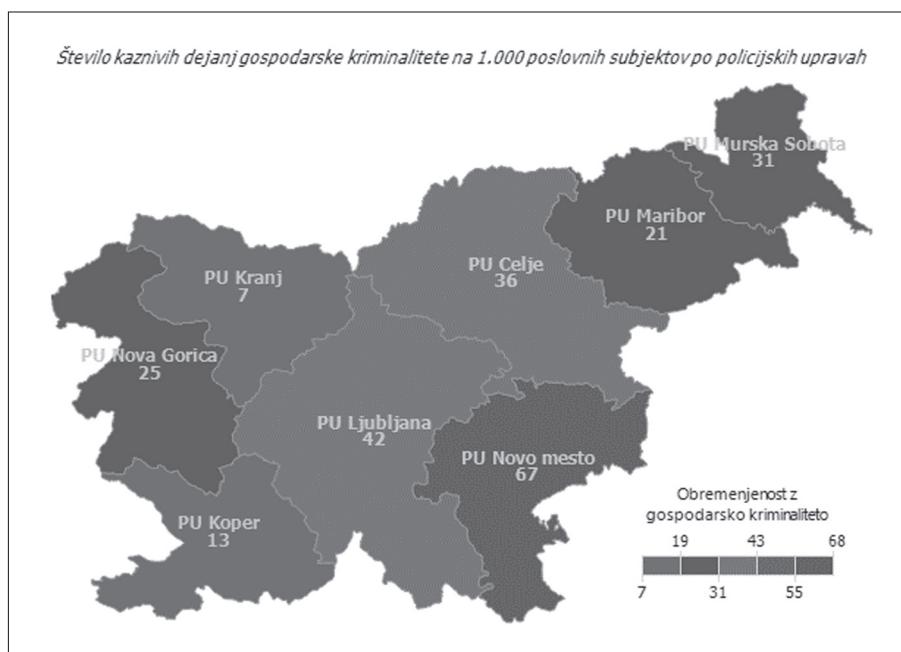
Tabela 15: Druga kazniva dejanja gospodarske kriminalitete po številu (najpogostejših deset) (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Overitev lažne vsebine	50	160	103	51	154	324	152	36	110	659
Ponarejanje listin	763	439	119	186	334	429	266	222	315	377
Zloraba osebnih podatkov	237	457	379	145	120	134	197	179	220	228
Napad na informacijski sistem	229	163	166	261	171	213	216	215	168	214
Dajanje podkupnine	10	8	30	24	26	9	41	187	62	92
Preslepitev pri pridobitvi in uporabi posojila ali ugodnosti	58	14	19	27	9	23	17	10	62	74
Jemanje podkupnine	5	4	28	80	30	5	83	92	77	53
Nedovoljeno sprejemanje daril	6	23	9	22	5	54	10	8	3	37
Zaposlovanje na črno	187	76	79	88	44	55	38	63	22	28
Zatajitev	56	32	28	46	37	25	29	17	30	23

Na področju kriminalitete javnega sektorja, predvsem pri zlorabah uradnega položaja ali uradnih pravic in goljufijah na škodo Evropske unije, je število teh kaznivih dejanj nihalo. V letu 2022 pa je trendna krivulja eksponentno narasla na obravnavanih 458 zlorab uradnega položaja ali uradnih pravic. Petletno povprečje je 145 kaznivih dejanj letno. Pozitivni trend se je nadaljeval tudi pri goljufijah na škodo Evropske unije, v letu 2022 so jih policisti obravnavali 45, povprečje zadnjih petih let je 28 takih kaznivih dejanj letno.

Po nekajletnem povečevanju števila davčnih zatajitev se je trendna krivulja obrnila navzdol. Policisti so v letu 2022 obravnavali enako število davčnih zatajitev kot leta 2018, to je 93 kaznivih dejanj, kar je pod petletnim povprečjem, ki je 129. Škoda, povzročena s takimi kaznivimi dejanji, se je s 13,9 milijona evrov v letu 2018 povečala na 15,2 milijona evrov v letu 2022. V obdobju 2019–2021 je bila škoda še višja, v letu 2020 je bilo s 182 kaznivimi dejanji povzročene za 49,2 milijona evrov materialne škode. Materialna škoda, povzročena v letu 2022 z davčnimi zatajtvami, je pod petletnim povprečjem, ki je 27,2 milijona evrov. Vse to je odraz spremembe zakonodaje leta 2015 in optimizacije postopkov obravnave z dejavnejšim sodelovanjem vseh pristojnih organov na sistemski ravni v zadnjih dveh letih. Policija ugotavlja, da je preiskovanje takih kaznivih dejanj vse zahtevnejše, saj je vanje vključenih čedalje več domačih in tujih fizičnih in pravnih oseb, organiziranih tudi v kriminalnih združbah, in s tem kombinacij različnih, tudi novih načinov storitve. V boju proti davčnim zatajtvam

in drugim oblikam finančne kriminalitete je slovenska policija z drugimi državami članicami Evropske unije sodelovala v okviru EMPACT, z domačimi deležniki pa v okviru dejavnosti, načrtovanih v »Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2019–2023 (ReNPPZK19–23)« (2019).

Slika 5: Število kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete na 1.000 poslovnih subjektov po policijskih upravah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Iz slike 5 je razvidno, da je bila v letu 2022 s problematiko gospodarske kriminalitete glede na število poslovnih subjektov najbolj obremenjena PU Novo mesto, ki ji sledita PU Ljubljana in Celje, najmanj pa PU Kranj.

Med kaznivimi dejanji z največjo materialno škodo je, podobno kot v preteklih letih, izstopala zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti z 864 kaznivimi dejanji, s katerimi je bilo povzročene za 57,2 milijona evrov materialne škode (37,8 % gospodarske škode). V letu 2022 pa po materialni škodi izstopa še 26 kaznivih dejanj oškodovanja upnikov, s katerimi je bilo povzročene za 26,9 milijona evrov materialne škode (17,8 % gospodarske škode), in že navedena kazniva dejanja davčne zatajitve s 15,2 milijona evrov materialne škode (10,1 % gospodarske škode).

V letu 2022 je policija obravnavala 90 kaznivih dejanj pranja denarja (petletno povprečje je 62). Več primerov se je navezovalo na spletne prevare, ki so bile izvedene na škodo domačih in tujih oseb ter z njimi povezanih denarnih mul.

Pozitivni trend števila finančnih preiskav po »ZKP-UPB8« (2012) se je umiril, število finančnih preiskav po letu 2019 nekoliko niha. V letu 2022 je bilo izvedenih 422 finančnih preiskav, kar je nad devetletnim povprečjem, ki je 387 fi-

nančnih preiskav letno. Večja nihanja pri višini ugotovljene škode in višini premoženjske koristi so posledica obravnave posameznih primerov z izjemno visokimi škodami oziroma pridobljenimi koristmi, katerih preiskave so bile končane v letih 2014–2021 (tabela 16).

Policija je v letu 2022 obravnavala 191 korupcijskih kaznivih dejanj, kar je nad desetletnim povprečjem, ki je 145. Trend obravnavanih korupcijskih kaznivih dejanj narašča, kar kaže na višjo stopnjo zaznavanja korupcijskih kaznivih dejanj ter usmerjeno in proaktivno delo policije. V zadnjih desetih letih je policija več korupcijskih kaznivih dejanj obravnavala samo v letih 2016 (199) in 2020 (298). V letu 2022 so prevladovala korupcijska kazniva dejanja zoper uradno dolžnost in javna pooblastila. Več je bilo korupcijskih kaznivih dejanj zoper gospodarstvo. Policija jih je obravnavala 37, desetletno povprečje pa je 30 (tabela 17).

Policija je v letu 2022 obravnavala tudi 432 kaznivih dejanj z elementi korupcije, povezanih z obsežnejšimi končanimi obravnavanimi primeri. Desetletno povprečje je 85 takih kaznivih dejanj. Odstopanja glede števila obravnavanih korupcijskih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj z elementi korupcije bodo tudi v prihodnjih letih, saj je to povezano s končanimi obsežnejšimi in zaradi tega dalj časa trajajočimi

Tabela 16: Zaključene finančne preiskave po Zakonu o kazenskem postopku (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Zaključene finančne preiskave po ZKP	Leto*								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Število finančnih preiskav	324	316	299	347	402	472	443	456	422
Število pravnih oseb, ki so bile obravnavane v finančnih preiskavah	188	186	170	190	210	318	198	204	195
Število fizičnih oseb, ki so bile obravnavane v finančnih preiskavah	502	498	529	598	674	651	537	659	561
Višina premoženjske koristi (v 1.000 EUR)	320.092	150.918	282.710	327.481	123.635	332.707	130.842	176.572	111.117
Višina škode (v 1.000 EUR)	290.901	147.640	425.669	353.341	69.801	276.265	87.694	99.826	55.405
Število podanih pobud	151	104	99	92	87	84	95	75	82
Število pravnih oseb, zoper katere je bila podana pobuda	82	71	43	44	60	45	38	30	33
Število fizičnih oseb, zoper katere je bila podana pobuda	211	137	132	113	120	104	101	87	107
Število poročil	223	246	228	274	334	418	365	402	354

* Podatki se zbirajo od leta 2014.

predkazenski postopki, kot na primer korupcije uradnih in drugih oseb, ki vsakodnevno opravljajo uradne naloge na podlagi pooblastil, ali korupcije na področju gospodarstva

pri opravljanju ponavljajočih se storitev za stranke, pri čemer je v določenem obdobju storjeno več korupcijskih kaznivih dejanj.

Tabela 17: Kazniva dejanja korupcijske kriminalitete (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kršitev proste odločitve volivcev	1	1	0	11	0	0	0	0	0	0
Sprejemanje podkupnine pri volitvah	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedovoljeno sprejemanje daril	6	23	9	22	5	54	10	8	3	37
Nedovoljeno dajanje daril	6	24	11	20	7	35	8	10	3	0
Jemanje podkupnine	5	4	28	80	30	5	83	92	77	53
Dajanje podkupnine	10	8	30	24	26	9	41	187	62	92
Sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje	9	6	11	27	9	2	23	0	17	7
Dajanje daril za nezakonito posredovanje	4	1	7	15	4	3	20	1	25	2
Skupaj	41	67	96	199	81	108	185	298	187	191
Kazniva dejanja z elementi korupcije (vsaj ena kriminalistična označba 244K ali 261K)	31	32	32	65	48	105	34	14	61	432

4.3 Organizirana kriminaliteta

Število v letu 2022 obravnavanih kaznivih dejanj z izpolnjenimi merili organizirane kriminalitete⁷ je bilo na ravni desetletnega povprečja, ki je 511. Med 495 kaznivimi dejanji organizirane kriminalitete – večino njih in njihovih storilcev je policija odkrila z lastno dejavnostjo – so prevladovala kazniva dejanja neupravičene proizvodnje prepovedanih drog, nedovoljenih snovi v športu in predhodnih sestavin za izdelavo prepovedanih drog in prometa z njimi ter kazniva dejanja prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države (tabela 18). Mednarodni tokovi nedovoljenih migracij po tako imenovani balkanski poti so pod velikim vplivom organiziranih kriminalnih združb, ki tihotapijo migrante v Slovenijo in države članice Evropske unije.

Število kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi in postopki v športu ter predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog in število kaznivih dejanj omogočanja uživanja ali uporabe prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi ali postopkov v športu, ki jih je v letu 2022 obravnavala slovenska policija, ne odstopa bistveno od preteklih nekaj let. Število obravnavanih kaznivih dejanj ne odraža razširjenosti prepovedanih drog v Sloveniji. Količina in čistost zaseženih prepovedanih drog namreč kažeta na njihovo razpoložljivost in dostopnost na slovenskem trgu. Geografski položaj Slovenije, družinske in druge povezave članov kriminalnih združb v Sloveniji, državah Zahodnega Balkana in državah Evropske unije omogočajo obstoj in delovanje mednarodno organiziranih kriminalnih združb, ki se ukvarjajo s prepove-

Tabela 18: Kazniva dejanja organizirane kriminalitete (najpogostejših deset) (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	227	110	234	251	267	97,4	100,0	100,0	99,6	98,9
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	116	308	166	75	139	87,9	96,8	89,8	93,3	96,4
Overitev lažne vsebine	2	0	0	0	47	100,0	–	–	–	100,0
Velika tatvina	9	8	21	9	17	100,0	87,5	76,2	100,0	100,0
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva	98	2	4	7	8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Izsiljevanje	4	4	11	3	4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ponarejanje listin	2	6	3	1	4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Trgovina z ljudmi	71	9	28	37	4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	0	7	0	6	2	–	100,0	–	100,0	50,0
Pranje denarja	3	8	18	1	1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Druga kazniva dejanja	78	361	37	7	2	100,0	99,2	100,0	85,7	100,0
Skupaj	610	823	522	397	495	96,7	98,3	95,8	98,2	98,2

⁷ Za opredelitev organizirane kriminalne dejavnosti morajo biti izpolnjena štiri obvezna merila in najmanj dve od sedmih spremenljivih [izbirnih] meril. Obvezna merila so obstoj skupine vsaj treh ljudi, delovanje v daljšem časovnem obdobju, pridobivanje premoženjske koristi in/ali družbene moči ter izvajanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Spremenljiva merila so uporaba nasilja in/ali korupcije, delovanje na mednarodni ravni, sodelovanje pri pranju denarja, notranja pravila ravnanja ter delitev vlog in nalog med člani skupine, podjetniški način delovanja ter vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko.

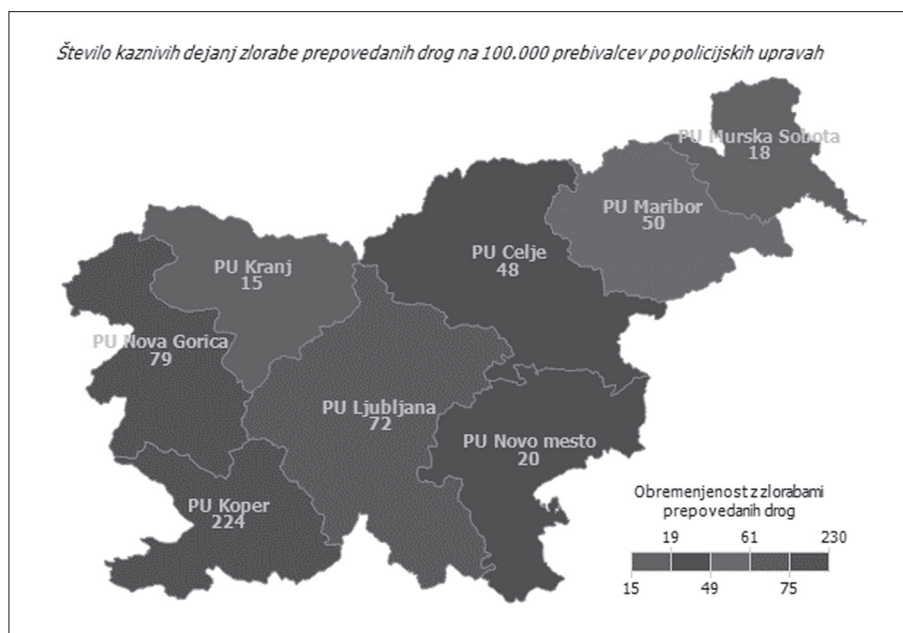
danimi drogami ter se hitro odzivajo na povpraševanje in ponudbo. Količina zaseženih posameznih vrst prepovedanih drog se sicer spreminja iz leta v leto, odvisno od tega, koliko jih odkrijejo že ob vstopu v Slovenijo na meji s Hrvaško, v pristanišču Koper oziroma v notranjosti države (med prevozom čez Slovenijo in pri preiskavah mednarodnih kriminalnih združb). Glede na število odkritih prirejenih prostorov za gojenje konoplje v umetno ustvarjenih razmerah in nezakonitih nasadov konoplje – v letu 2022 jih je bilo evidenti-

ranih 61,⁸ četrtna manj kot v letu 2021 – policija ocenjuje, da Slovenija še vedno spada med samooskrbne države (tabela 19). Med večjimi zasegi v letu 2022 je 677,8 kilograma ko-

kaina in 1.518,2 kilograma predhodnih sestavin za izdelavo prepovedanih drog, ki jih je policija zasegla v sodelovanju s Finančno upravo Republike Slovenije.

Tabela 19: Zloraba prepovedanih drog (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Nepravilna proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	1.517	1.252	1.369	1.293	1.249	92,4	92,9	93,0	93,7	94,7
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	102	120	127	124	132	84,3	86,7	83,5	77,4	80,3
Skupaj	1.619	1.372	1.496	1.417	1.381	91,8	92,3	92,2	92,3	93,3

Slika 6: Število kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog na 100.000 prebivalcev po policijskih upravah (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

⁸ Podatki Generalne policijske uprave, Uprave kriminalistične policije, pridobljeni 13. februarja 2023.

Iz slike 6 je razvidno, da sta PU Koper in Nova Gorica najbolj obremenjeni s kaznivimi dejanji zlorabe prepovedanih drog glede na število prebivalcev, najmanj pa je s to problematiko obremenjena PU Kranj.

Število obravnavanih kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksploziva nekoliko niha, vendar se z leti bistveno ne spreminja. V letu 2022 je policija obravnavala 55 takšnih kaznivih dejanj (slika 20).

druge oblike prisilnega dela. Na področju boja zoper trgovino z ljudmi je slovenska policija z varnostmi organi drugih držav in Europolom izvajala različne dejavnosti, tudi prek projekta EMPACT THB (angl. *Trafficking in Human Beings*; slov. trgovina z ljudmi). V letu 2022 je policija obravnavala šest kaznivih dejanj trgovine z ljudmi in štiri kazniva dejanja zlorabe prostitucije (tabela 21). Za obe vrsti kaznivih dejanj je značilno veliko nihanje njunega števila. Število obravnavanih kaznivih dejanj je namreč posledica proaktivnosti policije, ki

Tabela 20: Kazniva dejanja, povezana z orožjem (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje	2	1	1	0	2	50,0	100,0	0,0	–	50,0
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva	161	58	62	58	55	96,3	93,1	90,3	86,2	96,4
Skupaj	163	59	63	58	57	95,7	93,2	88,9	86,2	94,7

Tabela 21: Zloraba prostitucije in trgovine z ljudmi (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Trgovina z ljudmi	71	12	29	40	6	100,0	100,0	100,0	97,5	100,0
Zloraba prostitucije	24	6	1	19	4	100,0	100,0	100,0	94,7	100,0
Skupaj	95	18	30	59	10	100,0	100,0	100,0	96,6	100,0

Cilj trgovine z ljudmi je izkoriščanje žrtev zaradi prostitucije ali drugih oblik spolnih zlorab, prisilnega dela, suženjstva, služabništva, storitve kaznivih dejanj, trgovine z organi, človeškimi tkivi ali krvjo, prisiljevanja k nosečnosti ali prisiljevanja k umetni oploditvi. Sam proces zajema tudi druga ravnanja, podkrepjena s silo, grožnjami ali preslepitvijo, ugrabitvijo, zlorabami, izsiljevanjem ali podkupovanjem oziroma drugimi sredstvi, s katerimi se žrtev »ujame«. V Sloveniji je trgovina z ljudmi najpogosteje povezana s prostitucijo in spolnimi zlorabami, se pa pojavljajo tudi druge oblike izkoriščanja žrtev, na primer služabništvo,⁹ prisilno izvajanje kaznivih dejanj in

je usmerjena v prepoznavo žrtev. Žrtve zelo redko same prijavijo ta dejanja, tudi prijave drugih so izredno redke.

⁹ Služabništvo je ena od oblik izkoriščanja žrtev trgovine z ljudmi, ki je opredeljena v 113. členu Kazenskega zakonika, in ga ne

gre enačiti s prisilnim beračenjem (»KZ-1-UPB2«, 2012; »Zakon o spremembah in dopolnitvah kazenskega zakonika (KZ-1)«, 2023). Prisilno beračenje oziroma izkoriščanje beračenja kot oblike izkoriščanja žrtev trgovine z ljudmi do leta 2023 v Kazenskem zakoniku ni bilo opredeljeno. Kot obliko izkoriščanja žrtev ga je policija razumela iz določil Direktive 36/2011/EU, in sicer kot obliko prisilnega dela (11. točka uvodnih pojasnil navedene direktive) (»Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ«, 2011).

Število kaznivih dejanj s področja ogrožanja varnosti je na ravni zadnjih petih let, razen leta 2020, ki odstopa predvsem po številu groženj. Na število kaznivih dejanj ogrožanja varnosti namreč najbolj vpliva število kaznivih dejanj groženj. Teh je bilo v letu 2022 1.641 (tabela 22). Policija intenzivno išče sistemske rešitve za učinkovitejše preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje takih ravnanj na spletu, kamor se je preselil pomemben delež odklonskih ravnanj z znaki sovražnosti, hujškaštva, žalitev, ustrahovanja in groženj.

Skupno je bilo v letu 2022 zaseženih 7.550 ponaredkov denarja, kar je nad desetletnim povprečjem, ki je 5.328.

4.4 Računalniška kriminaliteta

Pri preiskovanju kaznivih dejanj računalniške kriminalitete je policija v letu 2022 obravnavala predvsem tri načine storitve (tabela 24). Prvič, obravnavala je (nove) oblike izsiljevalskih virusov (angl. *ransomware*), ki z močnimi kriptirnimi algoritmi

Tabela 22: Oblike ogrožanja varnosti (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Grožnja	1.543	1.610	1.915	1.671	1.641	89,6	88,8	87,2	86,9	89,9
Izsiljevanje	237	232	297	277	204	44,7	45,7	44,4	34,3	48,0
Ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom	0	1	0	0	1	–	100,0	–	–	100,0
Povzročitev splošne nevarnosti	265	302	358	282	319	67,9	58,9	55,6	64,5	59,2
Protipraven odvzem prostosti	19	14	22	12	12	89,5	92,9	86,4	91,7	100,0
Samovoljnost	21	15	27	17	18	81,0	53,3	74,1	88,2	83,3
Ugrabitev	6	11	3	4	1	83,3	100,0	100,0	75,0	100,0
Skupaj	2.091	2.185	2.622	2.263	2.196	81,6	80,0	77,9	77,7	81,6

V letu 2022 se je nadaljevalo naročanje ponaredkov po svetovnem spletu, pa tudi unovčevanje ponarejenih kovancev za dva evra predvsem v avtomatih za hitro prehrano in napitke. Posamično so se unovčevali ponarejeni bankovci za 20 in 50 evrov. Obravnavani so bili tudi primeri ponarejenih evrskih bankovcev z napisi *Prop Copy* in *Movie Money*, ki so bili zaradi različne tožilske prakse ponekod obravnavani kot kaznivo dejanje goljufije, drugje pa kot kaznivo dejanje ponarejanje denarja. Policija je obravnavala 562 kaznivih dejanj pranja denarja, kar je pod petletnim povprečjem, ki je 851 (tabela 23).

naredijo podatke neberljive in neuporabne, storilci pa nato za njihovo dekriptiranje (odklepanje) zahtevajo odkupnino, najpogosteje v virtualni valuti bitcoin. Kakor prejšnja leta so bila najpogostejša tarča manjša in srednja podjetja. Drugič, več je bilo različnih oblik spletnih goljufij in tatvin s ciljem pridobitve premoženjske koristi, kot so na primer vdori v denarnice virtualnih valut in njihova kraja tako na elektronskih napravah – predvsem prenosnih telefonih – oškodovancev kot na njihovih računih v spletnih menjalnicah z virtualnimi valutami. Tretjič, gre predvsem za vdore v informacijske sisteme s ciljem povzročitve pre-

Tabela 23: Druge oblike kriminalitete (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Ponarejanje denarja	1.209	1.095	937	450	562	10,4	8,3	11,8	8,2	8,2
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	293	584	422	323	325	84,6	90,9	69,0	77,4	86,2
Tihotapstvo	0	1	2	0	2	–	100,0	100,0	–	100,0
Skupaj	1.502	1.680	1.361	773	889	24,9	37,1	29,7	37,1	36,9

moženjske škode, poškodovanja oziroma uničenja podatkov in izpada ali oviranja delovanja informacijskega sistema. Pri takih kaznivih dejanjih so dokazi in elektronske sledi praviloma razpršeni po različnih koncih sveta, zato je slovenska policija tudi v letu 2022 sodelovala z Europolom, Interpolom, državnim odzivnim centrom za kibernetno varnost SI-CERT in varnostnimi organi drugih držav, tudi prek projekta EMPACT Cyber Attacks ter mreže kontaktnih točk Sveta Evrope. Tudi v letu 2022 je policija s posodobitvijo obstoječe in nakupom nove opreme okrepi-la operativne zmogljivosti računalniškega preiskovanja.

dejanja splošne kriminalitete, medtem ko gospodarska kriminaliteta povzroča največjo premoženjsko škodo.

Na področju splošne kriminalitete so prevladovala kazniva dejanja premoženjske kriminalitete, ki jih je bilo znova nekoliko več kot med omejevalnimi ukrepi v času epidemije, vendar pa ne toliko kot pred njo. Policija je tudi v letu 2022 zaznala nekaj tujih organiziranih kriminalnih skupin, večinoma iz vzhodne Evrope, ki so v Sloveniji izvajale premoženjska kazniva dejanja – od vlov-mov v stanovanja in poslovne prostore do tatvin motornih vozil.

Tabela 24: Kazniva dejanja računalniške kriminalitete (Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 2023)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje	0	4	0	0	1	–	100,0	–	–	100,0
Kršitev materialnih avtorskih pravic	2	2	2	1	2	100,0	100,0	50,0	100,0	0,0
Napad na informacijski sistem	213	216	215	168	214	31,9	30,6	15,8	16,7	27,6
Zloraba informacijskega sistema	26	23	16	6	7	11,5	8,7	25,0	0,0	28,6
Zloraba osebnih podatkov	6	4	6	16	5	66,7	25,0	100,0	75,0	60,0
Skupaj	247	249	239	191	229	31,2	30,1	18,8	21,5	28,4

Na področju digitalne forenzike, to je zavarovanj in preiskav zaseženih elektronskih naprav, je policija preiskala več kakor 4.800 elektronskih naprav, od tega prenosni telefoni obsegajo 43-% delež, trdi diski 14-%, tako imenovani bliskovni (angl. *flash*) pomnilniki 12,5-% in zavarovanje podatkov z različnih spletnih profilov in/ali računov osumljencev (na primer Google, Facebook, Twitter, Instagram) 24-%. Policija letno zavaruje, preišče in analizira vedno večje količine podatkov, saj so spominske zmogljivosti elektronskih naprav, ki so zasežene v predkazenskih postopkih, vse večje.

5 Sklep

Slovenska policija je bila leta 2022 na področju odkrivanja, preiskovanja in preprečevanja kriminalitete uspešna. Statistični kazalniki kažejo na večletni trend upadanja števila obravnavanih kaznivih dejanj, njihova preiskanost pa narašča. Narašča tudi delež kaznivih dejanj, ki jih policija odkrije z lastno dejavnostjo. Pregled statističnih podatkov kaže, da je njihova večletna struktura stabilna, prevladujejo pa kazniva

Preiskovanje gospodarske kriminalitete in korupcije je že več let prednostna naloga slovenske policije. Policija je na tem področju zagotavljala visoko stopnjo odzivnosti, sodelovala je z vsemi pristojnimi nadzornimi organi ter ustanovami doma in v tujini. Osredotočila se je na kazniva dejanja, s katerimi se je lahko pridobila velika premoženjska korist, in na odvzem te koristi ter na kazniva dejanja, ki so povzročala veliko premoženjsko škodo, še zlasti za državni ali evropski proračun. Za policijo so velik izziv tudi nove pojave oblike kriminalitete. V zadnjem času so izstopale spletne goljufije z različnimi načini storitve, za katerih odkrivanje in preiskovanje so potrebna posebna preiskovalna znanja, predvsem s področij računalništva, gospodarskega poslovanja in analitike. Velik izziv je bilo preiskovanje kaznivih dejanj, povezanih z zaznavo, prepoznavanjem in spremljanjem kriptotransakcij. Pri vsem tem ni pomembno samo dobro medinstitucionalno sodelovanje, temveč tudi ustrezna strokovna usposobljenost.

Kazniva dejanja zoper okolje in prostor pomenijo mogočo veliko ogroženost za okolje in družbo. V letu 2022 je policija obravnavala več primerov nedovoljenega prevoza odpadkov čez

Slovenijo in tudi več primerov izvoza odpadkov prek pristanišča Koper. Med drugim je slovenska policija sodelovala v obsežni preiskavi nezakonitega pošiljanja odpadkov iz Italije v Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko ter njihovega odlaganja v teh državah, ki jo je usklajeval Okrožni direktorat za boj proti mafiji Urada javnega tožilstva v Benetkah. Med osumljenimi so bili dva državljana Slovenije in podjetja, ki so imela sedež v Sloveniji. V skupni preiskavi je bilo dokazanih več kot 70 nezakonitih pošilk odpadkov. S približno 1.700 tonami nezakonito odloženih odpadkov si je združba protipravno pridobila več kot 400 tisoč evrov premoženjske koristi. V poletnih mesecih 2022 pa so se policisti intenzivno ukvarjali s preiskovanjem vzrokov za nastanek požarov na Krasu, pri čemer je bila ključnega pomena dobra usposobljenost kriminalistov za preiskovanje požarov.

Na področju mladoletniške kriminalitete so bile poleg preiskovanja spolnih zlorab otrok, ugotavljanja žrtev in storilcev zlorab prednostne naloge učinkovita zaščita žrtev nasilja v družini, usposabljanje kriminalistov in policistov glede posebnosti obravnave mladoletniške kriminalitete ter medinstitucionalno sodelovanje na vseh področjih s poudarkom na preventivi in ozaveščanju.

Na področju preprečevanja terorizma in nasilnega ekstremizma so bile dejavnosti policije usmerjene v pravočasno odkrivanje znakov vseh vrst sovražnosti, nestrpnosti in radikalizacije, ki lahko vodijo v nasilje; v dnevno izmenjavo informacij s partnerskimi agencijami in morebiten vstop teroristov v Slovenijo. Prav tako je bila policija dejavna na področju preprečevanja tihotapstva orožja, omejevalnih ukrepov, povezanih z Ukrajino in Rusijo, zlorabe blaga z dvojno rabo in financiranjem terorizma. Uspešno je rešila vrsto kriznih primerov, med drugim tri ugrabitve. V kriminalističnih preiskavah je zasegla več vojaškega orožja in eksplozivnih formacijskih sredstev, plega tega je preprečila nedovoljeni promet z orožjem, s katerim bi bila storjena z nasilnim ekstremizmom povezana kazniva dejanja.

Policija je imela tudi v letu 2022 ničelno toleranco do vseh oblik nasilja. V postopkih si je prizadevala za spoštovanje človekovega dostojanstva, še zlasti pri ranljivih skupinah. V »Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2019–2023« (2019) so opredeljeni ključni dejavniki tveganja in programi, s katerimi želi policija izboljšati prepoznavanje nasilja na športnih prireditvah, v družini, medvrstniškega nasilja in nasilja nad otroki na svetovnem spletu. Policija je analizirala pojavne oblike nestrpnosti, spremljala trende ter zagotavljala znanja in informacije za učinkovito zaznavanje, preprečevanje in pregon prekrškov ter kaznivih dejanj z elementi nestrpnosti.

Veliko pozornosti je namenila medvrstniškemu nasilju. V letu 2022 je bilo več prijavljenih primerov medvrstniškega nasilja kot pretekla leta, kar je po oceni policije mogoče pripisati

vrnitvi učencev v šole po epidemiji covid-19 in večji ozaveščenosti strokovne javnosti v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Policisti so v letu 2022 in tudi v preteklosti veliko truda vložili v ozaveščanje zaposlenih v šolstvu ter otrok in staršev o pomenu takojšnje zaznave in prijave medvrstniškega nasilja. Policija se zaveda, da je na tem področju še vedno veliko »sivo polje«, vendar pa ga s svojim nenehnim delovanjem skuša čim bolj zmanjšati, prepoznati kazalnike in pojavne oblike medvrstniškega nasilja ter o tem s preprečevalnimi dejavnostmi obveščati javnost.

Kljub številnim in raznovrstnim okoliščinam ter novim izzivom, ki vplivajo na delo policije na področju preprečevanja, preiskovanja in odkrivanja kaznivih dejanj, je Slovenija še vedno ena od najvarnejših držav.

Literatura

1. Aebi, M. F., Caneppele, S., Harrendorf, S., Hashimoto, Y. Z., Jehle, J.-M., Khan, T. S., Kühn, O., Lewis, C., Molnar, L., Smit, P. in Þórisdóttir, R. (2021). *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics 2021* (6th ed.). Göttingen University Press. https://univerlag.uni-goettingen.de/bitstream/handle/3/isbn-978-3-86395-519-9/GSK41_jehle_aebi.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Aebi, M. F., de Cavarlay, A. B., Barclay, G., Gruszczynska, B., Harrendorf, S., Heiskanen, M., Hysi, V., Jaquier, V., Jehle, J.-M., Killias, M., Shostko, O., Smit, P. in Þórisdóttir, R. (2010). *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics – 2010* (4th ed.). Göttingen University Press. https://univerlag.uni-goettingen.de/bitstream/handle/3/isbn-978-3-86395-519-9/GSK41_jehle_aebi.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. Ajpes. (2023). *Poslovni register Slovenije*. https://www.ajpes.si/registri/poslovni_register/porocila#b169.
4. Antolovič, D. (2022). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2021. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 73(3), 183–209.
5. Clarke, S. (2013). *Trends in crime and criminal justice, 2010*. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/4000.pdf>
6. Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj. (2016). *Uradni list Evropske unije*, (L19/132).
7. Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ. (2011). *Uradni list Evropske unije*, (L101/1).
8. Eurostat. (2023). *Crime and criminal justice database*. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/crime/database>
9. Ferme, J. in Kebe, J. (2012). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2011. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 63(2), 85–102.
10. Japelj, B. (2017). Kriminaliteta v Sloveniji leta 2016. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 68(2), 69–99.
11. Japelj, B. (2018). Kriminaliteta v Sloveniji leta 2017. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 69(2), 67–99.
12. Kazenski zakonik (KZ-1-UPB2). (2012). *Uradni list RS*, (50/12).
13. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2013). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2012. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 64(2), 95–121.
14. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2014). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2013. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 65(3), 175–206.

15. Lindav, B. (2019). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2018. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 70(3), 277–302.
16. Lukan, A. (2007). Kriminaliteta v letu 2006. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 58(2), 115–132.
17. Lukan, A. (2008). Kriminaliteta v letu 2007. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 59(2), 99–113.
18. Lukan, A. (2009). Kriminaliteta v letu 2008. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 60(2), 77–90.
19. Lukan, A. in Kolenc, T. (2010). Kriminaliteta v letu 2009. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 61(2), 117–140.
20. Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija. (2023). *Letno poročilo o delu policije za leto 2022*. Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <https://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2022.pdf>
21. Odprti podatki Slovenije. (2023). *Dolžine javnih cest (državnih in občinskih) po občinah, statističnih regijah in kohezijskih regijah od leta 2002 dalje*. <https://podatki.gov.si/dataset/dolzine-javnih-cest-po-obcinah-od leta-2002>
22. Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2019–2023 (ReNPPZK19–23). (2019). *Uradni list RS*, (43/19).
23. Urbas, V. (2020). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2019. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 71(3), 157–182.
24. Urbas, V. (2021). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2020. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 72(3), 193–218.
25. Uredba o sistemih brezpilotnih zrakoplovov. (2016, 2020). *Uradni list RS*, (52/16, 81/16, 195/20).
26. Ustavno sodišče Republike Slovenije. (2022a). Delna odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-152/17 z dne 17. novembra 2022 (PNR). <https://www.us-rs.si/delna-odlocba-ustavnega-sodisca-st-u-i-152-17-z-dne-17-11-2022/>
27. Ustavno sodišče Republike Slovenije. (2022b). Delna odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-809/21 z dne 23. junija 2022. <https://www.us-rs.si/delna-odlocba-ustavnega-sodisca-st-u-i-809-21-z-dne-23-6-2022/>
28. Zakon o kazenskem postopku (ZKP-UPB8). (2012). *Uradni list RS*, (32/12).
29. Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (ZOPOKD) (2004, 2008, 2012). *Uradni list RS*, (98/04, 65/08, 57/12).
30. Zakon o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol). (2013). *Uradni list RS*, (15/13).
31. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-2). (2022). *Uradni list RS*, (48/22, 145/22).
32. Zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1J). (2023). *Uradni list RS*, (16/23).
33. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-O). (2020). *Uradni list RS*, (200/20).
34. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol-B). (2019). *Uradni list RS*, (47/19).
35. Zakon o zaščiti prijaviteljev (ZZPri). (2023). *Uradni list RS*, (16/23).
36. Zakon za zmanjšanje neenakosti in škodljivih posegov politike ter zagotavljanje spoštovanja pravne države (ZZNŠPP). (2022). *Uradni list RS*, (105/22).

Crime in Slovenia in 2022

Senad Jušić, M.A., Director General of the Police, General Police Directorate, Police, Slovenia. E-mail: senad.jusic@policija.si

This article presents data on crimes investigated by the Slovenian police in 2022, as well as factors that affected the work of the police. The statistical data include only crimes known to the police, i.e., reported and detected criminal offences. The priorities of the police are defined in the medium-term plan for the development and work of the police 2018–2022, the annual plan for the work of the police for 2022 and other strategic documents. Above all, this was the prevention of domestic violence, femicide and peer violence. In the field of economic crime, the focus was on the investigation of corruption, in which the National Bureau of Investigation plays an important role. Proper management of illegal migration and the legal and professional exercise of police powers, while respecting human rights and dignity, were also among the priorities. In 2022, the police investigated 49,836 criminal offences, for which they filed a criminal complaint or a report to supplement the criminal complaint, which is slightly more than in the previous year, which was otherwise specific due to COVID-19. Nevertheless, the number of investigated crimes in 2022 is still below the ten-year average, thus continuing a long-term trend of a decrease in the number of investigated crimes that began in 2014. The percentage of successfully investigated criminal offences has been increasing since 2018, which was 54.6% in 2021, and has decreased slightly to 53.6%, in 2022. The proportion of crimes known to the police continued to increase to 22.6% in 2021, representing the highest proportion in the last decade. Structures of crime and shares of individual forms of crime are relatively consolidated with individual deviations and fluctuations over the years. General crime thus traditionally represents the largest share of crime, and amounted to 84.4% of all crimes in 2022, while the remaining 15.5% of crimes are economic crimes, and organised crime represents 1% of total crime. Crimes committed by juvenile offenders accounted for 2.4% of all crimes. The entry of the Republic of Croatia into the Schengen area will very likely affect the dynamics and forms of crime. The Slovenian police constantly monitors and analyses the situation on the border with Croatia, as well as the wider Western Balkans, which directly affect the situation on the border. All police measures have been and will be adapted to the security situation even after Croatia's entry into the Schengen area to ensure the safety of Slovenia and prevent illegal migration, including measures permitted by Schengen rules.

Keywords: crime, criminal offences, criminal investigation, Slovenia, criminal police

UDC: 343.3/.7(497.4)“2022“